Rok 9. Warszawa, dnia 15 marca 1933 r. Nr. 5

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE

ORGAN ZWIĄZKU MIEJSKICH I POWIATOWYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 32.—
Półrocznie	„ 16.—
Kwartalnie	„ 8.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz.	„ 1.40

Redaktor WACŁAW GAJEWSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Ś-to Krzyska 13.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.

Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Ś-to Krzyska Nr. 13 — Telef. 442-63.

Nieco o płynności

Jakie ma znaczenie płynność funduszów i na czem ona polega, o tem, zdaje się, mówić byłoby zbytecznem. Jest ona obok pewności naczelną zasadą polityki lokacyjnej każdej instytucji kredytowej, zwłaszcza kas oszczędności, które przecież są pozbawione dobrodziejstwa zawieszenia wypłat. Troska o wysoką płynność aktywów nie zawsze i wszędzie występuje z jednaką intensywnością: tam, gdzie ruch wkładów wykazuje tendencję jednokierunkową zwyżkową, tam troska ta maleje; wzrasta natomiast jej natężenie z chwilą, kiedy ruch wkładów staje się niejednolity, nerwowy. Kasy np. francuskie, które notują stały wzrost oszczędności i które nie mają narazie powodu do obaw, że konjunktura dla nich ulegnie w najbliższej przyszłości raptownej zmianie, mają stosunkowo rezerwy niewielkie, nie przekraczające 1,5 do 2% ogółu wkładów. Kasy te znajdują się ponadto w lepszej sytuacji od innych o tyle, że gromadzą przeważnie wkłady drobne, najmniej płochliwe: średni wkład nie wykracza zwykle ponad 3 tys. fr., zaś wkłady większe, ponad 12 tys. fr. stanowią niewielki odsetek, około 4% według statystyki na dz. 1.I.32 (maximum dla jednego wkładu według ustawy z dn. 31 marca 1931 wynosi 20 tys. fr.) Norma zatem odpowiednia dla kas francuskich nie będzie wystarczającą dla innych, np. dla kas kraju sąsiedniego, a mianowicie niemieckich. Kasy niemieckie, od chwili ustabilizowania się stosunków pieniężnych w Niemczech, rozwijały się wprost w zawrotnem tempie: w ciągu sześciu lat zdołały one zebrać 11.225 milj. Rm. (stan na 1.VI.1931) co w przeliczeniu na naszą walutę stanowi 23.797 milj. zł. Czerwiec r. 1931 przynosi gwałtowną zmianę; na skutek znanych nam skądinąd wypadków między innemi i kasy utraciły to zaufanie, jakiem je darzono. Z upadkiem zaufania rozpoczyna się masowy odpływ wkładów oszczędnościowych. Według danych statystycznych kasy niemieckie w okresie od czerwca 1931 do lipca 1932 straciły półtora miljarda wkładów. Do sumy tej musimy dodać jeszcze naliczone w międzyczasie odsetki, które przy stopie choćby nawet 4% będą wynosiły przeszło 400 milj. Rm., a zatem nadwyżka wypłat nad wpłatami w przybliżeniu wyrażać się będzie kwotą circa dwóch miljardów Rm. Zmobilizowanie tak olbrzymiej sumy, zwłaszcza dla kas mocno zaangażowanych w kredyt realny przeważnie hipoteczny średnio i długoterminowy, było zadaniem nielada, tak że Reichsbank, mimo licznych swoich kłopotów, był zmuszony kasom udzielić doraźnej pomocy w formie redyskonta i lombardu papierów wartościowych na sumę ponad 600 milj. Rm.

Te wypadki wpłynęły na gruntowną zmianę nastawienia i kierunku polityki lokacyjnej kas oszczędności. Okazało się, że o ile w czasie normalnym, pewne lokowanie funduszów gwarantuje bezpieczeństwo interesów kasy, o tyle w chwilach komplikacyj gospodarczych, postulat płynności aktywów wysuwa się na plan pierwszy. Kwestja płynności aktywów staje się odtąd już nie tylko zagadnieniem praktycznem, związanem ściśle z polityką kas, lecz ponadto zdobywa sobie poczesne miejsce w ustawodawstwie oszczędnościowem, przyczynkiem do nowelizacji którego była właśnie troska o wysoką płynność kas. Najlepiej sprawę tę, według mnie, uregulowała ustawa pruska, to też pozwolę sobie niektóre jej przepisy na tem miejscu pokrótce omówić. Pragnę się jednakże na wstępie zastrzec, że bynajmniej nie jestem entuzjastą prawnej reglamentacji tak nieuchwytnych i płynnych rzeczy, jak płynność funduszów; uznaję jednak profilaktyczną rolę ustawy tam, gdzie zmysł przezorności nie dopisuje.

Ustawa pruska nosi datę dn. 20 lipca 1932 r. Do ustawy tej w dn. 12 sierpnia r. ub. wydano rozporządzenie wykonawcze, oraz w dn. 26 tegoż miesiąca statut wzorowy. Trzy te daty prawodawcze (oparte na podstawie trzeciego nagłego dekretu prezydenta Rzeszy o stabilizacji gospodarki i finansów z 1931 r.) stanowią gruntowną reformę ustawodawstwa oszczędnościowego w Prusach. Reforma ta polega w pierwszym rzędzie na uniezależnieniu kas od związku komunalnego i rozgraniczeniu majątku kas (odtąd kasy zyskują osobowość prawną) od majątku komuny, przy zatrzymaniu nadal poręki ze strony związku macierzystego, oraz na uregulowaniu zagadnienia płynności. Sprawy organizacyjne narazie pomijamy, a przyjrzymy się bliżej przepisom normującym kwestję płynności.

Na tle wspomnianej noweli dadzą się rozróżnić dwa pojęcia płynności: w znaczeniu szerszem i specjalnem. O płynności w szerszem rozumieniu mówią

wszystkie przepisy, które zmierzają do tego, aby bilanse kas tak ukształtować, żeby pozycje strony biernej i czynnej nie tylko w całości, lecz i w poszczególnych swych częściach się równoważyły. Pod płynnością w znaczeniu węższem, specjalnem, należy rozumieć dające się w każdej chwili uruchomić rezerwy gotówkowe.

Jeśli chodzi o pierwszy rodzaj płynności, to ustawa zmierzająca do celu, o którym wyżej wspomnieliśmy, dzieli wszystkie wkłady na dwie grupy: oszczędnościowe i inne, wymagając odrębnego ich księgowania. Dystynkcję tę ustawa uskutecznia na drodze ściśle formalnej, a mianowicie, za wkład oszczędnościowy uważa wkład na książeczkę oszczędnościową, podnoszony za okazaniem jednoczesnem książeczki; natomiast do „innych" wkładów ustawa zalicza lokaty, któremi właściciele dysponować mogą przy pomocy czeku, przekazu i t. p. Te inne wkłady ustawa traktuje nadzwyczaj ostrożnie, postanawiając, że wydawane z tych funduszów pożyczki mogą być tylko udzielane na takich samych warunkach, na jakich odpowiedni wkład ulokowano. A ponieważ wkłady te są przeważnie bezterminowemi, przeto kasy muszą je lokować za bezzwłocznem (bezterminowem) wypowiedzeniem. W ten sposób najbardziej niepewne pasywa znajdują tak co do wysokości jak i terminu pełny równoważnik w aktywach.

Dalsza troska o płynność kas przejawia się w ograniczeniu kredytu rzeczowego (hipotecznego), którego ogólna suma nie może na przyszłość przekraczać 40% wkładów oszczędnościowych (przy obliczaniu tego stosunku, jak to wynika z tego, cośmy powyżej powiedzieli, „inne" wkłady nie mogą być brane pod uwagę). Wreszcie w myśl art. 35 ustawy, kasy są obowiązane do lokowania 30% wkładów oszczędnościowych, a 50% innych wkładów w efektach najzupełniej płynnych; jakie zaś efekty za płynne mają być uważane, o tem szczegółowo mówi rozporządzenie wykonawcze. Nadmienić wypada, że dla ułatwienia kontroli nad kasami, płynne rezerwy winny kasy w bilansach swych wykazywać w oddzielnej pozycji.

Jeśli chodzi o płynność w znaczeniu specjalnem, to ustawa postanawia, że 1/3 wspomnianych wyżej 30% wkładów oszczędnościowych, i 2/5 — 50% innych wkładów, które kasy są obowiązane trzymać jako płynne rzezerwy, a więc 10% wkładów oszczędnościowych i 20% innych, winny być trzymane jako rezerwa gotówkowa, przyczem 65% tej rezerwy — we właściwej centrali żyrowej, reszta zaś, t. j. 35% może być lokowana bądź w tejże centrali, bądź w Pruskim Banku Państwowym. Lokalna centrala żyrowa połowę w ten sposób ulokowanych u niej funduszów musi zkolei odłożyć do Niemieckiej Centrali Żyrowej, resztę zaś trzymać w aktywach najzupełniej płynnych. Centrala zaś niemiecka winna następnie 50% tych sum trzymać na rachunku żyrowym w Reichsbanku. Podobnie jak centrale żyrowe musi postępować Bank Pruski, który 50% uzyskanych od kas rezerw płynności winien przekazać do Banku Rzeszy, resztę zaś ulokować w płynnych aktywach. W ten sposób Bank Rzeszy na przyszłość ma uczestniczyć w obrocie żyrowym kas oszczędności i w ten sposób została nawiązana między nim a kasami stała współpraca.

Jeśli teraz zejdziemy na grunt polski, to ze zdziwieniem niemałem konstatujemy w naszem ustawodawstwie zupełny brak przepisów w tej materji. Jeden tylko § 45 rozporządzenia wykonawczego mimowoli jakby o płynność zahacza, postanawiając, że 5% wkładów oszczędnościowych, o ile suma ich przekracza 200 tys. zł., oraz 20% funduszu zasobowego, winny być lokowane w papierach publicznych. Jednakże z redakcji tegoż przepisu nie wynika, aby jedyną racją jego istnienia była troska o płynność kas, boć zezwolono wyraźnie na całkowite unieruchomienie funduszu zasobowego w nieruchomościach.

Również w projekcie noweli do ustawy o K. K. O. sprawa ta została — rzecz dziwna — po macoszemu potraktowana. Wprawdzie wprowadzono przepis, że „redyskonto weksli, zastawianie objektów, zaciąganie pożyczek, nie może służyć kasie w żadnym wypadku na rozszerzenie działalności kredytowej", lecz i w tym wypadku nie tyle chodziło o płynność kas, lecz, jak to komentuje p. K. („Oszczędność" Nr. 19 z r. ub.) o „skierowanie K. K. O. w zakresie polityki kredytowej na właściwe tory, w oparciu o kapitały własne i wkładkowe". Jest to zatem luka w projekcie noweli. Luki tej, mojem zdaniem, nie zdoła zapełnić fundusz gwarancyjny, którego utworzenie projekt przewiduje, a którego celem będzie niesienie „pomocy finansowej komunalnym kasom oszczędności, znajdującym się chwilowo w trudnościach płatniczych". O ile istnienie wspomnianego funduszu należy uznać za rzecz nader pożądaną, o tyle wydaje mi się, realizacja tegoż napotka w praktyce na szereg trudności technicznych. Jeżeli bowiem fundusz ten ma powstać z pewnego odsetka zysków, to wobec nieznacznych zysków kas, albo zgoła deficytowej ich gospodarki, wpływy na ten fundusz byłyby minimalne, a zatem i pomoc finansowa funduszu nie miałaby poważniejszego znaczenia. Możeby tu trafniejszą była koncepcja składki na fundusz w stosunku do ilości wkładów, boć fundusz ten wypłatę wkładów ma gwarantować. Ale i takie rozwiązanie wydaje mi się niewłaściwem; składka bowiem tego rodzaju byłaby w rzeczywistości niczem innem, jak podatkiem od długów kasy. Biorąc powyższe trudności pod uwagę, sądzę, że byłoby, zwłaszcza w obecnym czasie, nader wskazanem, obok powołania do życia funduszu gwarancyjnego, zwrócić kasom w formie dyspozycyj prawnych uwagę na konieczność przestrzegania płynności w ich polityce lokacyjnej.

W. Witakowski.

W poszukiwaniu dróg do poprawy sytuacji

Pogłębiający się coraz bardziej kryzys gospodarczy wsi polskiej daje się odczuwać coraz dotkliwiej Komunalnym Kasom Oszczędności, zwłaszcza operującym na terenach czysto - rolniczych.

Wynikiem tego stale postępującego zubożenia rolnika jest pogarszanie się jego zdolności płatniczej, co sprawia, że spłata pożyczek, wydanych w swoim czasie na termin półroczny lub roczny, ciągnie się latami, o ile już w pierwotnym terminie płatności weksel nie poszedł do protestu i nie powiększył pozycji weksli protestowanych o charakterze należności nieściągalnych — tego smutnego memento naszych Kas Oszczędności.

Jak nam wiadomo, w niektórych okręgach spła-

ta w terminie 10% należności przy prolongacie na dalszy termin pozostałych 90%, uważana jest za tranzakcję nader pomyślną, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że gdzieindziej dłużnicy ograniczają się na zamianie weksla i zapłacie procentów — na raty.

Jakże wobec takiej sytuacji wygląda portfel wekslowy Kasy? Otóż, albo obserwujemy zjawisko takie, że wskutek stopniowej spłaty drobnych pożyczek przy zupełnem wstrzymaniu nowych pożyczek, odcinki wekslowe spadają poniżej 50 zł. — na 30 — 20 zł., wobec czego do dalszego obiegu nie nadają się, bądź też, przy zupełnie bezgotówkowych tranzakcjach następuje, że się tak wyrazimy, paraliż portfelu wekslowego, w którym figurują permanentnie te same sumy tych samych dłużników.

Tak w jednym, jak i w drugim wypadku kapitał ulokowany w pożyczkach staje się zamrożony a Kasa dotkliwie odczuwa brak środków obrotowych. Oczywiście przytoczyliśmy tu przykłady krańcowe, jednakże musimy stwierdzić, że zjawisko to występuje w różnych kasach w rozmaitem natężeniu; w każdym razie stale się rozszerza i pogłębia, ogarniając obecnie już nieomal wszystkie tereny rolnicze.

Sytuacja taka prowadzi do wypaczenia działalności kas, do zahamowania ich działalności w kierunku udzielania nowych pożyczek, zmniejszając ich znaczenie jako instytucyj kredytowych; z drugiej zaś strony utrudnia, a czasem nawet uniemożliwia operacje bierne, przedewszystkiem zaś korzystanie z kredytu redyskontowego w bankach.

Dotyka to zwłaszcza te kasy, które w rozbudowie swych operacyj nie poszły po najzdrowszej i najwłaściwszej linji gromadzenia oszczędności, lecz po linji najmniejszego oporu, t. j. zaciągania kredytów bankowych, szczególniej w formie redyskonta weksli, opierając na tem nieomal całe swoje istnienie.

O ile w poprzedniej konjunkturze, przy znacznej płynności portfelu, korzystanie z kredytu redyskontowego nie przedstawiało żadnych trudności, a w zdrowem ujęciu mogło stanowić dla kasy stałą rezerwę na wypadek większego wymówienia wkładów i t. p., to obecnie kredyty bankowe stały się dla kas w wielu wypadkach tylko uciążliwem zobowiązaniem, przedłużającem się w nieskończoność, bez widocznej korzyści i widoków na zlikwidowanie. Konjunktura obecna jest tego rodzaju, że narazie nic nie zapowiada polepszenia się zdolności płatniczej rolnika oraz większej ściągalności, przyjętych przez niego zobowiązań.

Jakież więc obecnie pozostają drogi poprawy?

Poza gromadzeniem oszczędności, które w miastach o żywszem życiu gospodarczem i dziś jeszcze stanowią wdzięczne pole do pracy, należy zastanowić się nad formą pomocy, z której korzystają kasy ze strony instyt. fin. i ustalić, jaka mianowicie forma tej pomocy miałaby obecnie dla kas istotne znaczenie.

Poza kredytami administrowanemi przez kasy udzielanemi przez Banki Państwowe, któremi zajmować się obecnie na tem miejscu nie będziemy, kasy korzystały z lokat banków i instytucyj finansowych; lokaty te jednak należą już przeważnie do przeszłości, gdyż Banki Państwowe już je z kas wycofały, względnie wycofują, a zapewne i inne instytucje pójdą niebawem za ich przykładem. Brak miejsca nie pozwala nam zająć się w ramach niniejszego artykułu kwestją przyczyn i skutków wycofywania lokat z kas oszczędności, przejdziemy natomiast do kredytu redyskontowego, jako ściślej związanego z tematem. Kredyt ten, jak już wyżej ustaliliśmy, wobec zamrożenia portfelów znacznej liczby kas oszczędności stracił dla nich obecnie istotne znaczenie, należałoby więc dążyć do jego stopniowego zlikwidowania a przynajmniej zmniejszenia.

Jedyną formą kredytu, mogącą zastąpić kredyt redyskontowy, mógłby być kredyt w formie rachunku otwartego w bankach. Aby jednak kasy mogły korzystać z tego rodzaju kredytu, muszą posiadać przedewszystkiem odpowiednie uprawnienia, przewidziane statutem oraz móc udzielić należytego zabezpieczenia. Przedewszystkiem więc o tego rodzaju kredyty mogą się ubiegać kasy, mające, przewidziane w § 52 statutu zezwolenie Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na zaciąganie pożyczek na kapitał obrotowy. Kasy, nie posiadające dotychczas tego rodzaju zezwoleń, winny je sobie wyjednać.

Sprawa zabezpieczenia kredytu w rachunku bieżącym zależałaby oczywiście od stanowiska, zajętego w tej sprawie przez poszczególne instytucje kredytowe. Najprawdopodobniej jednak zabezpieczeniem kredytu byłyby weksle gwarancyjne podpisane przez organ wykonawczy związku poręczającego z żyrem kasy. Rozważmy teraz pro i contra w razie szerszego zastosowania kredytu na otwartym rachunku, zamiast kredytu redyskontowego. Kredyt redyskontowy, przy odpowiedniej płynności portfelu jest dla kasy bezsprzecznie dogodny, gdyż daje jej swobodę działania i zabezpiecza wobec licznych niespodzianek. Natomiast ze względu na szereg związanych z korzystaniem z tego kredytu manipulacyj i księgowań wymaga on liczniejszego personalu dla wykonania tych prac, zarówno w kasie jak i w odnośnym banku, co sprawia, że kredyt ten nie może być tani. Nadto czas, wymagany na przesłanie materjału wekslowego do banku, a następnie rozpatrzenie go i inne czynności, sprawiają, że kredyt ten nie może być traktowany jako pogotowie, w pełnem tego słowa znaczeniu.

Natomiast kredyt na otwartym rachunku pozbawiony jest całego balastu związanych z redyskontem manipulacyj i księgowań, obroty na tym rachunku są szybsze i bardziej przystosowane do potrzeb klienta, wobec czego może być on uważany za formę kredytu najdogodniejszą.

Ponieważ jednak udzielanie kredytu w rachunku bieżącym stanowi dla instytucyj kredytowych bądź co bądź większe ryzyko aniżeli skup weksli, należy się przeto liczyć z tem, że szanse na uzyskanie otwartego kredytu miałyby tylko te kasy, których działalność w dotychczasowych stosunkach z instytucjami kredytowemi nie wzbudza żadnych zastrzeżeń.

Kasy rozporządzające materjałem wekslowym, nadającym się do redyskonta, jednakże nie w tym stopniu aby móc dowolnie uzupełnić z tego źródła potrzebne rezerwy środków obrotowych, mogłyby korzystać z obu rodzajów kredytu równolegle, co przy zachowaniu odpowiedniej proporcji i równowagi między temi operacjami, mogłoby dać pożądane rezultaty.

Kreśląc powyższe uwagi, mamy na celu wskazanie sposobu udostępnienia źródeł dopływu kapitału obrotowego nie zaś w myśl rozszerzenia czy powiększenia tych źródeł, gdyż, jak wiemy, możliwości instyt. kredyt. w tej mierze są dziś b. ograniczone.

We wszystkich zaś okolicznościach winna nam przyświecać myśl przewodnia: dążenie wszelkiemi siłami i wszystkiemi dostępnemi środkami do gromadzenia oszczędności, tego najbardziej istotnego czynnika w rozwoju i równowadze kasy.

H. P.

Nowe formy propagandy oszczędności

Coraz więcej słyszy się głosów, wołających o wzmożenie akcji propagandowej w dobie obecnego kryzysu gospodarczego. Gospodarcze trudności ograniczają wprawdzie wpływy poszczególnych instytucyj, na wydatki jednak, związane z celową propagandą oszczędzać nie należy.

Czasy obecne wytworzyły same przez się psychologiczny podkład pod udaną propagandę oszczędnościową, która w innych warunkach gospodarczych wymagałaby wielkich nakładów — grzechem przeto byłoby niewyzyskanie tak pomyślnej okazji. Głównem zadaniem reklamy jest wzbudzenie zainteresowania. Zainteresowanie społeczeństwa zagadnieniem oszczędności jest dzisiaj faktem dokonanym, dlatego też propaganda nie natrafiłaby na żadne trudności.

Niedawno wybuchł olbrzymi pożar na „Coney Island". Całe społeczeństwo amerykańskie zajmowało się czas dłuższy tą wstrząsającą katastrofą, w której setki ludzi straciło dach nad głową, a niektórzy pogrzebali w zgliszczach wszystkie swoje oszczędności, nieopatrznie schowane w domu. Tę tragiczną okoliczność wykorzystała amerykańska reklama dla celów propagandy oszczędnościowej. Instytucja Oszczędnościowa „Bavery Savings Bank" wydała niedawno ulotkę, na cztery strony, barwnie kolorowaną pod tytułem: „Z dymów pożarnych na Coney Island wyłania się wielka nauka: oszczędności swoje należy lokować bezpiecznie w Instytucjach Oszczędn.

To samo uczynił „Central Savings Bank" wydrukował ogłoszenie, w którem wylicza straty jednego z pogorzelców, sięgające 2000 dolarów, zaoszczędzonych przez długie lata pieniędzy i dodaje: „Gdyby ten człowiek był usłuchał naszych rad i złożył swe oszczędności tak pracowicie ciułane do naszej instytucji — miałby dziś swoich 2000 dolarów, powiększonych o procenta. O tem wiedźcie wszyscy, którzy swe oszczędności chowacie w domu".

Dnia 31 października roku ubiegłego wyszedł z druku w 50.000 egzemplarzy, nakładem Związku włoskich Instytucyj Oszczędnościowych, ilustrowany tygodnik, poświęcony szerzeniu idei oszczędności wśród młodzieży szkolnej. Rozdawano go bezpłatnie wszystkim dzieciom, posiadającym własne książeczki oszczędnościowe. Ci zaś, którzy jej dotąd nie mieli, postarali się napewno o książeczkę, aby również dostawać bezpłatnie nowe, pięknie wydane, bogato ilustrowane czasopismo.

W Polsce uczyniono również poważny krok na drodze propagandy oszczędnościowej. W powiecie Drohiczyn wybrano stały komitet dla szerzenia idei oszczędności; pomysł ten przyjął się znakomicie w Angji. Kasa Oszczędności wydaje szczegółową mapę swego kraju, gdzie są oznaczone ilościowo wkłady i pożyczki oszczędnościowe w poszczególnych miejscowościach, a sprawozdania z akcji propagandowej przesyła się wójtom i burmistrzom danego powiatu.

Dobre pomysły przyśpieszają dobre wyniki wszelkich poczynań propagandowych. Oto jeden z dobrych pomysłów: „przy wzmiance o każdej dokonanej kradzieży pieniędzy schowanych w domu, dodać w formie pouczenia: „Nie straci ten swoich oszczędności, który je złoży do Kasy".

Inna znów Kasa, pracująca na terenie przemysłowego kraju i której klienci składają się przeważnie z rzemieślników, zamieszcza stale w miejscowem czasopiśmie następujące ogłoszenie:

„Jutro dzień zapłaty". Wkłady w kasach oszczędności... to najskuteczniejsza broń przeciw bezrobociu".

Trudniejszym problemem jest ograniczenie wypłat z wkładów, póki nie nastąpi uzasadnienie ich względami gospodarczemi. Jedna z Kas Oszczędności w okolicy Wiednia dodaje do każdej książeczki, na którą wypłata została dokonaną, ulotkę, gdzie w paru wierszach dowodzi się, że ci wszyscy, którzy wycofują swe wkłady bez potrzeby, tem samem przyczyniają się do powiększenia bezrobocia, podrywają zaufanie, przedłużają kryzys — naodwrót, gdyby swe pieniądze nadal zostawiali, przyczyniliby się wydatnie do rozwoju gospodarczego swego kraju. Powyższa Kasa twierdzi, że większość wybranych pieniędzy w krótkim czasie wraca do Kasy z powrotem.

„Sporitelni Obzor" Nr. 1, r. 1933. *Ign. Ć*

Ze Związku Związków Kom. Kas Oszczędn.

Posiedzenie Rady Związku Związków K. K. O.

Dnia 28 lutego b. r. odbyło się w gmachu Polskiego Banku Komunalnego w Warszawie pod przewodnictwem p. Prezesa J. Zdanowskiego doroczne zebranie Rady Związku Związków K. K. O.

W zebraniu wzięli udział członkowie Rady: p.p. Dyr. J. Dorawski, W. Gajewski, Dyr. T. Michciński, Starosta H. Niepokulczycki, Dyr. K. Słomski, Dyr. D. Szarzyński, Prezes M. Szczepkowski, Dyr. M. Tułacz, Prezes St. Uhma, St. Zbrożyna i Prezes J. Zdanowski.

Obecni byli nadto przedstawiciele Rządu. p.p. Radca R. Lenartowicz i K. Kohlmann (Min. Spraw Wew.) oraz Radca M. Stępniewicz (Min. Skarbu).

Nadto brali udział w zebraniu: p.p. Poseł E. Dunin - Markiewicz wiceprezes Zw. Warszawskiego, Dyr. Zw. Lwowskiego A. Królikowski i Radca prawny Mec. J. Żaboklicki.

Obrady poświęcone były sprawom następującym:

I. Prezes Zdanowski zreferował projekty nowych ustaw finansowych, szerzej omawiając projekt ustawy o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych. Ulgi te — jak wiadomo — mają polegać głównie na pomocy finansowej Skarbu Państwa w wysokości 75 milj. zł. na pokrycie połowy strat, poniesionych przez te instytucje na wierzytelnościach roln., oraz na pomocy kredyt. ze strony mającego powstać Banku Akceptacyjnego w wys. 250 milj. zł.

Po obszernej dyskusji Rada uchwaliła wysunąć m. in. następujące dezyderaty:

1) Kredyty z Banków Państw. rozprowadzane przez Kasy, a mające charakter doraźnej pomocy rolnictwu (kredyty klęskowe), winny być przejęte przez Skarb i umorzone wobec ich nieściągalności.

2) Ulgi w kredycie rolniczym winny być ograni-

czone do rolników, nie mających innych poza rolnictwem dochodów, a natomiast rozszerzone na dające widoki zdrowego rozwoju instytucje rolnicze spółdzielcze i spółki meljoracyjne, które korzystają z kredytów instytucyj finansowych.

3) Przy otrzymywaniu przez K. K. O. pomocy z Banku Akceptacyjnego winna być uwzględniona przedewszystkiem płynność Kas; kredyt ten w żadnym razie nie powinien iść na rozszerzenie operacyj kredytowych. Rezerwa w gotowiźnie i rachunkach bieżących powinna osiągnąć w Kasach 25% wkładów.

Postulaty te zostały następnie przedstawione Ministerstwu na specjalnej konferencji.

Pozatem Rada uchwaliła wysłanie do Ministerstwa Skarbu memorjału w sprawie zapewnienia Kasom większego bezpieczeństwa wkładów, umożliwienia im upłynnienia aktywów, oraz w sprawie normowania stopy procentowej.

II. Następnie przyjęto sprawozdanie z działalności Związku Związków za rok 1932 oraz dokonano wyborów władz. Do Prezydjum powołano ponownie: p. J. Zdanowskiego jako Prezesa, oraz pp. Dr. Uhmę, L. Barciszewskiego i Dr. Kocura jako wiceprezesów, a do Komisji Rewizyjnej pp.: M. Szczepkowskiego, T. Adamczewskiego i J. Dorawskiego, wszystkich ponownie.

III. Po uchwaleniu budżetu na rok 1933 Rada rozpatrzyła i przyjęła szereg wniosków:

1) Utworzono stały Komitet dla spraw propagandy przy Związku Związków w Warszawie, w skład którego wchodzą: przedstawiciel Związku Związków, Dyrektor Samorządowego Instytutu Wyd., Redaktor „Oszczędności“, Dyrektor K. O. pow. Warszawskiego i po 1 delegacie Związku Lwowskiego i Poznańskiego.

2) Postanowiono poczynić starania o zwołanie w r. b. Zjazdu Słowiańsk. K. O., któryby odbył się w Polsce.

3) Omawiano sprawę ustosunkowania się do Centralnego Komitetu Oszczędności. Uchwalono uzależnić wejście osób ze Związku Związków do tego Komitetu od pewnych warunków, któreby pozwoliły uzgodnić i rozgraniczyć działalność na polu propagandy oszczędności, prowadzoną przez K. O. i C. K. O.

4) Uchwalono zwrócić się do Ministerstw nadzorczych w sprawie obrony roli Kas jako kredytodawców, wobec pojawiających się pogłosek o jakoby zamierzonem odebraniu Kasom tej funkcji.

Wyniki działalności Komunalnych Kas oszczędności w 1931 r.

W artykule p. t. „Rozwój komunalnych kas oszczędności w 1930 r.“, który ukazał się w dwutygodniku „Oszczędność“ Nr. 15 z dnia 15 sierpnia 1931 r., zaznaczyliśmy, iż konsolidacja komunalnych kas oszczędności, działających na obszarze Polski, poczyniła znaczne postępy i że, mimo konjunkturalnych przeszkód, zaufanie do tych kas stale wzrasta, co potwierdza wysokość wkładów oszczędności na książeczki oszczędności, które wzrosły w roku 1930 w porównaniu z r. 1929 — o 117,8 milj. zł., t. j. o 33,32%.

I w roku 1931, aczkolwiek rok ten był niezwykle ciężkim dla normalnego rozwoju komunalnych kas oszczędności, naogół możemy stwierdzić, że działalność kas stała pod znakiem dalszej rozbudowy omawianych kas, choć ostateczne wyniki w tym okresie znamionują poważne trudności, w jakich te instytucje musiały pracować i pozostają w tyle za rezultatami osiągniętemi w roku 1930.

W porówn. z ub. latami 1931 rok kształtował swe wyniki w omawianych kasach w sposób następujący:

1. ilość wkładców zwiększyła się o 44,924 t. j. o 4,32% (w r. 1929 — o 27%, zaś w r. 1930 o 17%).

2. wysokość wkładów oszczędn. osób fizycznych na książeczki oszcz. zwiększyła się o 9.869 tys. zł. t. j. o 2,1% (w r. 1929 o 44,2%, zaś w r. 1930 o 33,32%).

3. wysokość wkładów oszczędności osób prawnopublicznych na książ. oszcz. o 7.507 tys. zł., (o 9,62%).

4. suma pożyczek hipotecznych, udzielonych przez k. k. o. wzrosła o 24.494 tys. zł., wykazując przyrost 18,06% (w r. 1930 — 35%).

5. kapitał zakładowy wzrósł o 289 tysięcy złotych t. j. o około 1,76% (w roku 1930 — o 33%).

6. fundusze rezerwowe wzrosły o około 3 miljonów, czyli o 6,8% w stosunku do tych funduszów w roku 1930 (w roku 1930 — o ca 100%).

Kryterja użyteczności społecznej i wartości gospodarczej tych placówek tkwią oczywiście w liczbie wkładców i nagromadzonych oszczędności. Jednak w obecnej dobie należy wartość komunalnych kas oszczędności oceniać pod kątem widzenia aktualnych warunków, w jakich one zmuszone są pracować. Tutaj występują nietylko czynniki wewnętrzne, które łatwiej można regulować, lecz przedewszystkiem wpływy zewnętrzne, odciągające niejednokrotnie kasy od właściwych ich zadań i osłabiające zaufanie do tych instytucyj.

Jakkolwiek tempo kapitalizacji za pośrednictwem komunalnych kas oszczędności w okresie sprawozdawczym znacznie osłabło, to jednak zwykły rytm wzrostu liczby oszczędzających nie ustał. Dowodzi to, iż kasy w dalszym ciągu cieszyły się zaufaniem szerokich mas oszczędzających.

Ilość komunalnych kas oszczędności w roku 1931 wzrosła o 4 kasy powiatowe i 3 miejskie. W tym samym okresie ubyła jedna kasa powiatowa i 1 miejska, ogółem więc przybyło 5 kas, czyli ilość wzmiankowanych kas w 16 województwach wynosiła z końcem 1931 r. — 380 komunalnych kas oszczędności, w tem 242 powiatowe i 138 miejskie.

Nowe komunalne kasy oszczędności powstały w tym okresie w następujących województwach:

w woj. krakowskiem — 1 miejska k. k. o. w Bieczu; w woj. lwowskiem — 1 pow. k. o. w Nisku; w woj. łódzkiem — 2 k. k. o.: pow. w Kaliszu i m. w Łodzi; w woj. nowogródzkiem — 1 pow. k. k. o. w Szczuczynie k/Lidy; w woj. pomorskiem — 1 m. k. k. o. w Czersku; w woj. wołyńskiem — 1 pow. k. k. o. w Łucku.

Zaznaczyć w końcu należy, iż:

w województwie pomorskiem powiatowa komunalna kasa oszczędności w Pucku została przekształconą na oddział powiatowej komunalnej kasy oszczędności powiatu wejherowskiego w Wejherowie;

w województwie warszawskiem 1 miejska komunalna kasa oszczędności w Grodzisku Mazowieckim została przejętą przez komunalną kasę oszczędności powiatu błońskiego w Grodzisku - Mazowieckim;

w województwie lwowskiem przybyła powiatowa komunalna kasa oszczędności w Turku n/Str., wskutek wyłączenia z obszaru województwa stanisławowskiego powiatu turczańskiego i włączenia tegoż do województwa lwowskiego.

R. L.

OGÓLNE ZESTAWIENIE

stanu rachunków w Komunalnych Kasach Oszczędności (powiatowych i miejskich)

na dzień 31 grudnia 1931 roku*)

L. p.	Województwo	Ilość kas powiatowych	Ilość kas miejskich	Liczba będących w obiegu książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książeczki oszczędnościowe: osób fizycznych	Wkłady na książeczki oszczędnościowe: osób prawno-publ.	Pożyczki udzielone przez kasę: ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę: w tem hipoteczne	Redyskonto weksli	Kapitał zakładowy	Fundusz rezerwowy	Kredyty udzielone Kasie
1	Białostockie	13	2	28.431	3.289.407	820.272	8.985.601	195.404	1.842.338	951.000	232.881	2.264.886
2	Kieleckie	17	1	31.250	7.389.017	3.628.422	18.104 613	499.035	2.238.714	1.556.217	387.711	3 718.256
3	Krakowskie	15	13	163.267	124.310.215	7.365.500	127.034.025	45.158.512	7.345.125	160.000	12.978.160	2.242.587
4	Lubelskie	19	—	42.310	5.404.690	1.649.901	14.126.729	283.323	1.830.841	1.672.000	204.302	4.514.752
5	Lwowskie	24	13	170.981	84.673.392	8.156.473	99.235.741	20.776.298	4.962.679	273.400	5.773.124	3.367.083
6	Łódzkie	12	6	22.464	3.968.503	945.394	7.732.126	206.043	928.937	1.152.882	137.909	1.295.209
7	Nowogrodzkie	8	—	5.865	671.826	220.466	4.677.217	—	581.470	316.591	61.843	2.847.315
8	Poleskie	9	—	11.338	690.366	528.366	3.777.225	119.274	617.731	339.000	62.165	1.625.940
9	Pomorskie	17	23	102.112	31.451.640	2.032.914	66.337.984	8.012.318	9.012.752	4.544.471	4.275.592	15.396.662
10	Poznańskie	34	50	207.120	75.640.755	15.572.360	102.391.402	14.128.711	13.143.197	1.571.375	10.948.485	13.875.082
11	Stanisławowskie	13	5	39.879	15.121.434	3.068.535	23.427.427	648.888	5.551 894	197.163	1.920.840	973.493
12	Śląskie	6	12	100.753	57.356.341	33.984.254	98.760.286	49.506.189	3.335.859	246.361	5.562.070	9.342.325
13	Tarnopolskie	15	2	25.461	6.626.377	1.949.503	12.505.369	541.533	2.402.739	395.720	860.410	1.573.771
14	Warszawskie	22	5	47.585	13.655.278	2.367.946	21.206.573	1.319.426	2.238.070	1.805.225	356.305	2.426.394
	m. st. Warszawa . . .	—	1	59.316	45.475.184	2.240.930	38.183.249	18.436.288	—	250.000	1.559.986	923.097
15	Wileńskie	7	1	7.613	4.636.759	562.370	8.834.115	30.525	277.068	375.000	166.847	2.801.531
16	Wołyńskie	11	4	19.317	1.240.435	446.004	6.591.429	210.239	429.521	863.417	262.592	2.735.577
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.	242	138	1.085.062	481.601.627	85.539.619	661.911.118	160.072.013	56.738.943	16.669.824	45.751.230	71.923.466
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.	239	136	1.040.138	471.732.434	78.033.149	651.788.692	135.578.564	55.227.414	16.381.019	42.837.610	
	Wzrost względnie ubytek na dzień 31.XII 1931 r.	+3	+2	+44.924	+9.869.192	+7.506.469	+10.212.425	+24.493.449	+1.511.528	+ 288.804	+2.913.619	

Dane powyższe opracowane w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych przez p. radcę Lenartowicza, chociaż spóźnione ogłaszamy, uważając, że opublikowanie szczegółowego materjału dotyczącego wszystkich Kas jest potrzebne dla osób przeprowadzających badania nad ewolucją K. K. O.

REDAKCJA.

Zestawienie rachunków w Komunalnych Kasach Oszczędności (Powiatowych i Miejskich) na dzień 31 grudnia 1931 roku według województw

L. poz.	Województwa	Ilość kas powiatow.	Ilość kas miejskich	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książeczki oszczędn. osób fizycznych Zł.	Wkłady na książeczki oszczędn. osób prawno-publ. Zł.	Pożyczki udzielone przez Kasę Ogółem Zł.	Pożyczki udzielone przez Kasę w tem hipoteczne Zł.	Redyskonto weksli Zł.	Kapitał zakładowy Zł.	Fundusz rezerwowy Zł.	Kredyty udzielone Kasie Zł.
	WOJEWÓDZTWA CENTRALNE											
1	Białostockie	13	2	28.431	3.289.407	820.272	8.995.601	193.404	1.842.338	951.000	232.881	2.264.886
2	Kieleckie	17	1	31.250	7.389.017	3.628.422	18.104.613	499.033	2.238.714	1.556.217	387.711	3.718.256
3	Lubelskie	19	—	42.310	5.404.690	1.649.901	14.126.729	283.323	1.830.841	1.672.000	204.302	4.514.752
4	Łódzkie	12	6	22.464	3.968.503	945.394	7.732.126	206.043	928.937	1.152.882	137.909	1.295.209
5	Warszawskie	22	5	47.585	13.655.278	2.367.946	21.206.573	1.319.426	2.238.070	1.805.225	356.305	2.426.394
6	St. m. Warszawa	—	1	59.316	45.475.184	2.240.930	38.183.249	18.436.288	—	250.000	1.559.986	923.097
	Stan na dz. 31.XII.1931 r.	83	15	231.336	79.182.082	11.652.868	108.338.893	20.939.521	9.078.902	7.387.324	2.879.097	15.142.596
	Stan na dz. 31.XII.1930 r.	82	15	203.018	67.662.888	7.900.957	105.225.997	18.223.356	14.770.574	6.928.915	1.772.543	—
	Wzrost względn. ubytek na dzień 31.XII.1931 r	+1	—	+28.338	+11.519.193	+3.751.911	+3.112.695	+2.716.164	—5.691.671	+458.409	+1.106.553	—
	WOJEWÓDZTWA WSCHODNIE											
1	Nowogródzkie	8	—	5.865	671.826	220.466	4.677.217	—	581.470	316.591	61.843	2.847.315
2	Poleskie	9	—	12.338	690.366	528.366	3.777.225	119.274	617.731	339.000	62.165	1.625.940
3	Wileńskie	7	1	7.613	4.636.759	562.370	8.834.115	30.525	277.068	375.000	166.847	2.801.031
4	Wołyńskie	11	4	19.317	1.240.435	446.004	6.391.429	210.239	429.521	863.417	262.592	2.735.577
	Stan na dz. 31.XII.1931 r.	35	5	44.133	7.239.388	1.757.208	23.879.987	360.039	1.905.791	1.894.008	553.448	10.009.864
	Stan na dz. 31.XII.1930 r.	33	5	38.684	5.855.953	1.892.913	24.779.581	1.119.858	2.300.537	1.716.076	363.177	—
	Wzrost względn. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.	+2	—	+5.449	+1.383.435	—135.705	—899.594	—759.819	—394.745	+177.932	+190.270	—
	WOJEWÓDZTWA POŁUDNIOWE											
1	Krakowskie	15	13	163.267	124.310.215	7.365.500	127.034.025	45.158.512	7.345.125	160.000	12.978.160	2.242.587
2	Lwowskie	24	13	170.981	84.673.392	8.156.473	99.235.741	20.776.298	4.962.679	273 400	5.773.124	3.367.083
3	Stanisławowskie	13	5	39.879	15.121.434	3.068.535	23.427.427	648.888	5.551.894	197.163	1.920.840	973.493
4	Tarnopolskie	15	2	25.461	6.626.377	1.949 503	12.505.369	541.533	2.402.739	395.720	860.410	1.573.771
	Stan na dz. 31.XII.1931 r.	67	33	399.588	230.731.419	20.540.012	262.202.564	67.125.233	20.262.439	1.026.283	21.532.535	8.156.935
	Stan na dz. 31.XII.1930 r.	66	32	372.254	234.788.133	22.186.722	255.930.619	53.040.759	15.228.598	924.563	18.882.336	
	Wzrost względn. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.	+1	+1	+27.334	—4.056.714	—1.646.709	+6.271.944	+14.084.473	+5.033.841	+101.719	+2.650.199	
	WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE											
1	Pomorskie	17	23	102.112	31.451.640	2.032.914	66.337.984	8.012.318	9.012.752	4.544.471	4.275.592	15.396.662
2	Poznańskie	34	50	207.120	75.640.755	15.572.360	102.391.402	14.128.711	13.143.197	1.571.375	10.948.485	13.875.082
3	Śląskie	6	12	100.753	57.356.341	33.984.254	98.760.286	49.506.189	3.335.859	246.361	5.562.070	9.342.325
	Stan na dz. 31.XII.1931 r.	57	85	409.985	164.448.736	51.589.529	267.489.673	71.647.219	25.491.809	6.362.207	20.786.148	38.614.070
	Stan na dz. 31.XII.1930 r.	58	84	426.182	163.425.458	46.052.556	265.952.493	63.194.589	22.927.705	6.811.464	21.819.552	
	Wzrost względn. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.	—1	+1	—16.197	+1.023.238	+5.536.973	+1.537.180	+8.452.629	+2.564.103	—449.256	—1.033.404	

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn. osób prawno-publicz.	Pożyczki udzielone przez kasę Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę w tem hipoteczn.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielon. kasie
				Z	ł	o	t	y	c	h	
	Woj. Białostockie										
1	Augustów		337	132.001	16.000	294.868	—	38.855	50.000	4.083	36.389
2	Białystok		9.411	602.970	—	1.254.227	—	219.272	100.000	44.848	264.860
3	Bielsk Podl.		5.731	282.592	276.781	869.096	—	202.900	100.000	2.507	134.230
4	Grodno		535	690.418	177.737	1.949.964	114.329	429.567	150.000	78.543	469.031
5	Kolno.		1.180	173.299	—	674.255	37.202	115.684	100.000	4.152	273.378
6	Łomża		3.222	536.479	200.809	1.095.037	42.624	246.575	100.000	36 295	129.470
7	Ostrołęka		2.110	303.423	87.306	750.323	—	154.098	100.000	19.595	123.785
8	Ostrów Maz.		476	78.398	47.315	497.887	—	58.215	50.000	11.302	228.715
9	Sokółka		1.193	141.635	—	188.735	—	65.133	50.000	3.745	14.710
10	Suwałki		610	27.284	1.201	425.843	1.249	196.572	20.000	2.165	192.856
11	Szczuczyn (Grajewo)		985	107.904	—	200.166	—	41.756	25.000	4.273	67.834
12	Wołkowysk		1.666	124 022	13.120	449.436	—	28.056	41.000	15.139	259.241
13	Wysoko-Maz		338	70.380	—	201.038	—	22.500	50.000	385	70.380
14		Brok n/B.	163	1.389	—	17.696	—	—	10.000	5.190	—
15		Druskieniki	274	17.208	—	107.025	—	23.155	5.000	652	—
	Stan z dn. 31.XII. 1931 r.		28.431	3.289.407	820.273	8.985.601	195.404	1.842.338	951.000	232.881	2.264.886
	Stan z dn. 31.XII. 1930 r.		26.993	3.060.969	689.690	9.405.311	44.741	2.306.496	912.000	332,717	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII. 1931 r.		+ 1.438	+ 228.437	+ 130.581	— 419.709	+ 150.663	— 464.158	+ 39.000	— 99.835	
	Woj. Kieleckie										
1	Będzin		8.005	1.229.263	1.236.859	3.208.009	227.948	145.765	200.000	80.594	484.145
2	Częstochowa		3.365	1.616.756	386.750	2.852.626	252.646	670.873	150.000	56.338	282.329
3	Jędrzejów		239	38.118	2.988	442.419	—	37.075	69.217	3.807	307.351
4	Kielce		1.534	805.732	148.484	1.406.578	—	187.419	100.000	14.829	203.130
5	Końskie		1.615	193.299	98.649	666.453	—	98.509	75.000	11.145	229.001
6	Kozienice		576	70.606	68.261	309.317	3.000	6.300	100.000	13.414	157.097
7	Miechów		2.187	149.280	80.835	640.655	—	93.775	118.000	15.301	198.330
8	Olkusz zw. międzykom.		437	152.660	302.296	712.973	—	62.430	100.000	8.276	43.935
9	Opatów		1.407	106.689	39.372	500.666	4.360	20.475	50.000	—	276.249
10	Opoczno		376	62.181	50 173	402.963	—	83.578	100.000	9.850	125.239
11	Pinczów		216	81.865	45.820	680.513	—	86.596	50.000	471	407.501
12	Radom		6.326	2.049.955	178.955	2.759.088	—	392.913	200.000	119.052	112.334
13	Sandomierz		1.297	132.696	47.407	544.860	11.080	73.040	60.000	2.738	275.938
14	Stopnica		29	13.503	92.670	202.185	—	10.480	40.000	—	62.163
15	Iłżecki (Wierzbnik)		808	58.613	5.517	233.621	—	8.985	50.000	184	158.862
16	Włoszczowa		636	38.305	58.904	147.134	—	—	34.000	280	58.869
17	Zawiercie		1.781	314.571	784.444	2.064.217	—	265.497	50.000	41.825	330.116
18		Busk	416	274.918	—	330 328	—	—	10 000	9.600	5.662
	Stan z dn. 31.XII. 1931 r.		31.250	7.389.017	3.628.422	18.104.613	499.035	2.238.714	1.556.217	387.711	3.718.256
	Stan z dn. 31.XII. 1930 r.		34.732	6.994.140	3.292.515	19.385.509	489.999	3.465.574	1.446.217	231.463	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII. 1931 r.		— 3.482	+ 394.877	+ 335.907	— 1.280.696	+ 9.035	—1.228.860	+ 110.000	+ 156.248	—
	Woj. Lubelskie										
1	Biała Podlaska		1.763	264.795	81.473	901.021	27.177	207.229	100.000	10.312	255.611
2	Biłgoraj		1.502	391.634	44.028	497.024	—	33.080	50.000	3.770	81.297
3	Chełm		2.093	330.213	74.413	851.845	20.937	167.045	75.000	2.311	238.878
4	Garwolin		1.567	71.048	58.426	421.738	—	23.070	100.000	8.586	243.526
5	Hrubieszów		1.807	148.461	41.267	589.138	—	72.848	75.000	27.910	253.493
6	Janów Lub.		1.006	71.512	4.552	322.652	—	88.460	60.000	11.347	171.194
7	Janów Podl.		1.110	67.356	3.880	217.137	7.893	2.500	36.000	269	126,364
8	Krasnystaw		1.843	98.586	27.505	562.419	—	60.735	70.000	6.511	337.793
9	Lubartów		1.557	123.147	168.723	823.901	33.770	126.445	50.000	25.405	372.015
10	Lublin		13.624	2.308.251	594.134	3.821.614	121.834	330.479	300.000	55.083	457.636
11	Łuków		1.394	173.812	38.510	603.337	—	68.155	130.000	—	191.549
12	Puławy		1.551	125.075	1.815	410.357	—	12.800	100.000	6.467	188.825
13	Radzyń		899	84.535	—	421.634	7.400	102.438	50.000	6.678	202.423
14	Siedlce		1.929	125.576	—	957.982	—	131.576	125.000	6.500	426.925
15	Sokołów Podl.		1.063	23.273	126.620	468.041	—	58.963	51.000	6.278	139.181
16	Tomaszów Lub.		1.468	229.914	113.000	481.593	58.731	81.163	75.000	21.407	96.495
17	Węgrów		1.025	100.269	6.429	323.291	5.580	17.835	30.000	2.533	197.927
18	Włodawa		1.625	29.504	22.000	380.570	—	98.567	55.000	2.122	292.007
19	Zamość		3.482	637.720	243.120	1.071.436	—	147.400	140.000	804	242.106
	Stan na dzień 31.XII. 1931 r.		42.310	5.404.690	1.649.901	14.126.729	283.323	1.830.841	1.672.000	204.302	4.514.752
	Stan na dzień 31.XII. 1930 r.		42.638	5.217.248	1.193.428	17.755.874	123.000	4.627.973	1.593.114	127.558	—
	Wzrost względnie ubytek na dzień 31.XII. 1931 r.		— 328	+ 187,442	+ 456.473	— 3.629.145	+ 160.323	—2.797.131	+ 78.885	+ 76.743	

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności: Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności: Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób prawno-publiczn.	Pożyczki udzielone przez kasę: Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę: w tem hipoteczn.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielone kasie
				Z	ł	o	t	y	c	h	
	Woj. Łódzkie										
1	Brzeziny		3.542	283.989	88.236	713.080	60.698	139.261	65.000	8 802	136.316
2	Kalisz		528	19.228	29.607	105.220	5.676	—	53.482	—	20.962
3	Koło		381	21.256	21.931	169.123	3.000	15.900	37 400	6.005	67.245
4	Łask		366	102.592	48.726	484.585	—	60.180	60.000	10.000	356.102
5	Łęczyca		1.336	207.542	—	482.372	—	68.496	55.000	11.762	118.511
6	Łódź		1.144	516.838	137.787	887.830	14.800	78.710	50.000	26.184	158.773
7	Piotrków Tryb.		945	501.098	122.040	810.762	36.900	23 350	100.000	30.210	57.363
8	Radomsko		1.837	98.516	58.831	256.301	—	13 090	37.000	—	13.346
9	Sieradz		1.960	310.253	233 855	669.584	63.467	98,375	70.000	6.559	60.522
10	Słupca		303	123.893	60.490	278.634	21.500	38.100	50.000	4.682	—
11	Turek		813	171.083	39.505	574.907	—	182.540	70.000	10.112	127.000
12	Wieluń		659	126.629	—	231.934	—	21.040	25.000	—	54.029
13		Kalisz	657	178.550	—	298.537	—	29.600	50.000	1.000	45.000
14		Łódź	3.976	989.666	—	864.951	—	—	100.000	2.876	—
15		Pabjanice	2.903	224.085	43.190	550.883	—	84.575	100.000	7.010	40.037
16		Sulejów	83	9.689	—	62.320	—	23.150	30.000	984	—
17		Tomaszów Maz.	940	79.853	—	93.500	—	33.565	100.000	3.569	35.000
18		Tuszyn.	91	3.735	61.192	197.595	—	19·005	100.000	8.249	5.000
	Stan z dn. 31.XII.1931 r.		22.464	3.968.503	945.394	7.732.126	206.043	928.937	1.152.882	137.909	1.295.209
	Stan z dn. 31.XII.1930 r.		12.168	1.995.661	576.187	6.173.323	64.704	1.679.967	852.000	67.901	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+10.296	+1.972.842	+ 369.207	+1.558.803	+ 141.338	— 751.030	+ 300.882	+ 70.007	—
	Woj. Warszawskie										
1	Gostynin		471	171.807	114.360	523.354	13.350	169.902	50.000	10.655	57.038
2	Błoński (Grodzisk Mazowiecki)		3.026	126.918	66.469	589.617	—	78.925	90.000	8.589	212.003
3	Grójec		904	137.265	127.333	542.561	—	75.800	60 000	2.946	126.045
4	Ciechanów		1.520	111.985	25.541	439.834	4.991	44.593	100.000	12.615	164.779
5	Kutno		1.393	139.719	92.884	371.196	24.000	28.489	100.000	1.983	61.247
6	Lipno		233	27.698	29.046	224.744	—	10.700	50.000	4.360	90.525
7	Łowicz		1.901	152.761	—	481.415	—	189.572	60.000	11.087	136.319
8	Mława		236	42.037	75.000	582.434	112.326	231.550	200.000	5 586	230.673
9	Maków Mazow.		323	54.713	44.815	283.333	—	56.150	40.000	401	121.972
10	Mińsk Mazow.		439	41.329	—	157.620	—	36.650	50.000	1·401	27.061
11	Nieszawa (Aleksandrów Kuj.)		1.332	187.839	162.784	597.364	—	110.196	50.000	7.000	67.385
12	Płock		912	53.495	100.289	300.766	—	—	69.385	5.117	31.500
13	Płońsk		1.512	358.410	111.062	781.352	—	60.530	50.000	11.500	198.450
14	Pułtusk		2.812	183.803	413.698	838.911	23.922	157.930	81.000	30.000	107.626
15	Przasnysz		864	71.492	2.453	240.540	—	48.560	50.000	2.773	87.000
16	Rawa Mazow.		447	231.322	—	667.745	—	276.935	101.605	20.753	63.060
17	Radzymin		1.143	81.467	52.211	295.242	—	57.960	20.000	755	73.709
18	Rypin		460	26.974	82 378	210.733	—	13.049	41.109	2 575	42.800
19	Sierpc		245	188.647	27.693	540.903	—	78.818	25.000	72.097	152.109
20	Skierniewice		896	225.316	30.404	498.828	—	131.119	56.125	21.812	41.981
21	Warszawa		15.701	10.136.549	326.694	9.902.159	1.076.919	30.500	100.000	72.328	58.612
22	Włocławek		1.261	154.812	132.203	489.097	—	113.506	61.000	4.728	79.584
23		Brześć Kuj.	367	16 876	1.160	82.288	—	30.620	25.000	1.310	11.549
24		Ciechocinek	417	108.828	740	166.550	—	10.400	50.000	1.244	2.358
25		Łowicz	989	107.230	111.000	296.865	—	48.930	25.000	5.952	24.750
26		Sochaczew	586	2.684	33.951	73.657	—	21.345	50.000	—	80.000
27		Włocławek	7.195	513.289	203.765	1.027.451	63.916	125.339	150.000	36.729	76.250
	Stan z dn. 31.XII.1931 r.		47.585	13.655.278	2 367.946	21.206.573	1.319.426	2.238.070	1.805.225	356.305	2.426.394
	Stan z dn. 31.XII.1930 r.		34.978	9.195.735	2.136.609	18.356.338	420.079	2.690.561	1.606.925	204.083	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+12.607	+4.459.543	+ 231.337	+2.850.234	+ 899.346	— 452.491	+ 198.300	+ 152 222	—
	Woj. Nowogródzkie										
1	Baranowicze		245	65.545	—	734.025	—	50.340	50.000	8.598	494.155
2	Lida		542	153.947	67.884	669.183	—	74.731	30.000	8.268	338.596
3	Nieśwież		1.582	49.807	9.871	410 151	—	58.935	25.000	3 025	280.884
4	Nowogródek		1.668	77.163	23.476	967.984	—	174.049	50 000	12.487	616.380
5	Słonim		1.207	222.507	77.344	871.765	—	157.590	100.000	11.772	319.816
6	Stołpce		119	76.156	10.790	628.873	—	38.524	20.000	11.638	505.793
7	Szczuczyn k/Lidy		10	6.397	3.275	29.654	—	7.300	10.000	—	5.000
8	Wołożyn		492	20.301	27.824	365.579	—	20.000	31.591	6.051	286.690
	Stan z dn. 31.XII.1931 r.		5.865	671.826	220.466	4.677.217	—	581.470	316.591	61.843	2.847.315
	Stan z dn. 31.XII.1930 r.		5.706	700.223	272.586	5.155.611	98.639	480.397	300.591	29.327	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 159	— 28.396	— 52.120	— 478.394	— 98.639	+ 101.072	+ 16.000	+ 32.515	—

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności: Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności: Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób prawno-publiczn.	Pożyczki udzielone przez kasę: Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę: w tem hipoteczn.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielone kasie
				Z	ł	o	t	y	c	h	
	Woj. Poleskie										
1	Brześć n/B		2.850	170.265	129.276	725.208	20.477	170.635	50.000	18.062	152.054
2	Drohiczyn Pol.		3.115	200.928	58.103	558.310	—	132.425	75.000	11.196	147.163
3	Kamień koszyrski		463	34.498	20.627	197.978	19.884	35.720	25.000	40	114.350
4	Kobryń		1.432	110.858	72.006	441.546	3.100	89.345	35.000	2.963	180.721
5	Kosów Poleski		927	33.041	25.923	316.389	—	4.700	30.000	849	211.433
6	Łuniniec		1.052	43.906	119.415	350.950	17.132	—	22.000	2.801	130.100
7	Pińsk		575	65.145	77.608	480.299	—	34.797	35.000	24.383	228.911
8	Prużany		430	15.197	23.512	392.487	—	126.281	25.000	—	222.461
9	Stolin		494	16.524	1·891	314.055	58.680	23.825	42.000	1.867	238.743
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		11.338	690.366	528.366	3.777.225	119.274	617 731	339.000	62.165	1.625.940
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		11.199	759.444	264.070	3.880.848	44.365	529.716	300.000	39.939	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 139	— 69.078	+ 244.295	— 103.622	+ 74.909	+ 88.014	+ 39.000	+ 22.225	
	Woj. Wileńskie										
1	Brasław		397	108.462	15.000	1.257.640	—	150.053	100.000	46.817	669.322
2	Głębokie		134	15.944	58.060	803.784	—	71.039	25.000	39.654	559.827
3	Mołodeczno		194	96.883	—	399.839	—	27.880	30.000	8.676	232.921
4	Oszmiana		798	91.993	—	316.954	—	15.245	30.000	8.579	167.486
5	Postawy		97	60.996	55.371	414.265	5.000	12.850	30.000	14.475	268.000
6	Swięciany		1.561	31.919	45.138	664.428	25.525	—	40.000	15.828	550.204
7	Wilejka		75	33.904	21.284	212.489	—	—	20.000	1.732	145.000
8		Wilno	4.357	4.196.655	367.515	4.764.711	—	—	100.000	31.083	208.270
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		7.613	4.636.759	562.370	8.834 115	30.525	277.068	375.000	166.847	2.801.031
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		4.391	3.322.857	694.568	9.084.226	787.225	388.848	395.000	83.674	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 3.222	1.313.902	— 132.198	— 230.110	— 756.900	— 109.779	— 20.000	+ 83.172	
	Woj. Wołyńskie										
1	Dubno		937	169.561	—	701.672	6.650	—	65.117	20.353	282.864
2	Horochów		293	18.846	80.608	31.189	—	—	50.000	—	63.277
3	Kostopol		1.134	24.442	1.086	323.925	—	14.200	50.000	3.799	241.076
4	Kowel		546	34.501	—	468.265	—	—	30.000	3.284	399.221
5	Krzemieniec		249	102.673	115.196	478.093	—	23.050	50.000	5.941	195.898
6	Luboml		1.014	23.167	39.771	269.830	—	37.720	41.850	2.742	164.881
7	Łuck		1.526	62.212	111.455	374.107	—	23.480	70.000	85	149.820
8	Równe		4.830	173.433	—	1.140.684	8.567	69.683	150.000	77.500	45.000
9	Sarny		2.019	82.311	72.114	394.482	—	52.498	55.000	12.052	108.737
10	Włodzimierz		2.784	122.794	—	643.708	—	—	90.000	31.640	207.780
11	Zdołbunów		1.496	174.146	25.000	901.254	5.000	176.900	46.000	85.800	895.540
12		Kowel	627	47.409	—	203.780	—	31.989	50.000	1.155	57.800
13		Łuck	1.419	189.787	—	590.106	190.022	—	100.000	18.183	102.000
14		Ołyka	253	1.317	771	16.995	—	—	500	53	14.500
15		Równe	190	13.828	—	53.332	—	—	15.000	—	7.500
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		19.317	1.240.435	446.004	6.591.429	210.239	429.521	863.417	262.592	2.735.577
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		17.388	1.073·428	541.687	6.678 895	189.428	903.575	720.485	210.235	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 1.929	+ 167.007	— 95.682	— 87.466	+ 20.811	— 474.053	+ 142.932	+ 52.356	
	Woj. Poznańskie										
1	Bydgoszcz		9.796	2.441.266	7.158	2.456.044	287.104	80.177	5.000	487.065	64.540
2	Chodzież		3.680	778.624	264.462	1.226.480	312.034	27.100	5.000	354.904	—
3	Czarnków		356	317.170	21.856	853.892	106.259	154.605	5.000	289.876	298.232
4	Gniezno		7.499	2.863.283	625.278	4.843.136	491.682	1.242.150	500.000	400.001	117.764
5	Gostyń		1.849	414.741	378.667	1.029.987	1.648	27.240	5.000	151.086	10.750
6	Grodzisk		1.439	222.801	52.267	928.213	14.500	75.295	5.000	26.135	377.442
7	Inowrocław		6.039	4 988.337	663.517	5.576.218	504.346	72.800	5.000	578.018	20.040
8	Jarocin		2.327	481.265	288.295	928.105	162.504	114.943	5.000	289.499	56.000
9	Kępno		6.985	1.959.351	144.927	3.191.310	158.097	542.256	10.000	207.290	405.804
10	Kościan		2.825	955.151	54.310	1.553.700	383.569	401.915	5.000	198.267	38.908
11	Koźmin		2.020	1.118.218	183.313	1.769.238	453.986	317.308	10.000	240.610	326.824
12	Krotoszyn		1.453	496.559	149.850	1.135.748	178.181	115.946	5.000	73.513	400.611
13	Leszno		4.719	2.539.709	91.631	3.384.530	1.039.006	450.879	20.000	182.486	300.500
14	Międzychód		662	168.718	89.453	660.101	151.946	89.490	5.000	53.530	257.040
15	Mogilno		3.544	598.645	—	1.120.231	104.541	276.132	5.000	189.288	350.416
16	Nowy Tomyśl		242	206.981	206.060	810.022	78.404	100.390	—	168.390	188.852
17	Oborniki		7.636	498.678	8,650	911.646	58.801	133.945	5.000	322.337	106.066
18	Odolanów		1.985	190.502	119.448	819.692	78.914	72.700	40.000	47.896	97.416

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności: Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności: Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób prawno-publiczn.	Pożyczki udzielone przez kasę: Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę: w tem hipoteczn.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielone kasie
				Złotych							
19	Ostrów		1.761	509.465	134.340	725.269	31.626	132.625	5.000	24.072	367.755
20	Ostrzeszów		3.951	606.533	—	1.200.577	33.152	331.822	5.000	119.858	33.440
21	Pleszew		221	103.884	84.593	551.490	43.266	126.167	19.000	23.428	167.120
22	Poznań		2.924	294.181	178.693	1.956.656	793.496	382.668	75.000	110.850	1.056.695
23	Rawicz		2.649	581.051	158.143	953.741	—	56.160	20.000	16.219	91.400
24	Szamotuły		3.543	523.320	48.000	993.713	43.435	195.086	100.000	46.334	222.147
25	Śmigiel		1.523	212.855	10.432	536.418	—	92.680	5.000	110 565	114.000
26	Śrem		2.319	338.323	58.825	409.887	36.491	11.950	5.000	119.562	7.000
27	Środa		2.072	488.107	371.659	1.026.725	34.531	—	5.000	160.117	122.500
28	Strzelno		1.627	726 000	3.006	345.381	96.109	237.583	5.000	45.767	150.034
29	Szubin		2.541	580.920	228.412	1.090.355	130.469	254.566	5.000	159.082	224.623
30	Wągrowiec		1.837	478.791	300.981	1.035.562	34.788	21.500	—	228.449	9.809
31	Wolsztyn		6.139	421.256	56.788	798.204	128.236	78.916	5.000	110.988	98.079
32	Września		2.970	719.959	52.908	1.113.523	22.795	351.061	5.000	78.183	42.600
33	Wyrzysk		3.031	407.848	201.616	1.010.273	103.010	170 495	95.000	168.359	30.000
34	Żnin		1.760	701.297	306.388	1.679.512	4.404	478.238	5.000	114.117	146.158
35		Bojanów	1.018	110.337	30.643	208 591	45.830	9.550	5.000	29.028	22.500
36		Buk	1.07[illegible]	270.538	896	318.706	13.378	40.302	—	26.492	36.178
37		Bydgoszcz	5.373	4.873.202	138.161	7.438.766	821.755	345.722	120.000	538.321	748.500
38		Czarnków	55	16.167	43.051	138.757	29.342	8.490	—	19.888	224
39		Gniezno	3 807	904.007	180.000	1.461.647	151.690	209.431	5.000	166.478	156.380
40		Gostyń	1.286	186.619	962	401.935	24.457	145.722	5.000	56.556	25.797
41		Grodzisk	1.267	107.594	47.785	214.234	24.972	19.950	5.000	48.001	7.500
42		Chodzież	104	43.135	109.627	184.376	25.315	—	5.000	43.403	—
43		Inowrocław	3.695	1.922.236	881.314	3.641.456	53.961	712.623	5 000	365.720	17.000
44		Jarocin	1.118	403.602	65.409	644.704	50.395	107.736	5.000	15.946	33.200
45		Jutrosin	1.277	152.338	—	163.256	55.488	—	875	63.486	—
46		Kobylin	488	65.098	—	72.475	6.138	—	—	15.534	—
47		Koronowo	427	47.793	—	53.801	978	—	5.000	3.154	—
48		Kościan	1.722	259.274	196.170	697.119	7.160	187.655	5.000	50.625	45.000
49		Koźmin	377	37.218	22.488	182.323	4.184	23.056	—	26.241	70.342
50		Krotoszyn	2.720	635.138	—	997.611	1.695	176.877	5.000	247 767	39.727
51		Leszno	4.771	2.547.709	165.165	3.457.139	176.561	656.995	10.000	125.172	548.969
52		Lwówek	784	167.810	37.324	293.665	87.578	28 950	12.000	39.779	5.451
53		Łobżenica	1.109	152.607	—	172.380	17.053	1.910	2.500	52.596	58.271
54		Międzychód	1.726	414.884	260.000	728.497	256.088	50.680	—	100.876	58.797
55		Nakło n/N.	1.151	244.768	53.808	324.810	19.423	48.211	—	75.867	25.624
56		Obrzyck	50	14.482	—	32.800	—	7 238	5.000	138	7.922
57		Odolanów	303	143.103	52.500	283.859	57.150	4.130	5.000	18.899	49.779
58		Opalenica	674	97.419	33.364	178.511	72.230	—	10.000	30.994	31.868
59		Ostrów Wlkp.	4.202	1.105.044	213.910	2.420.994	112.000	233.003	5.000	98.204	717.101
60		Pakość	321	131.595	17.331	258.535	30.868	78.266	30.000	19.761	21.116
61		Pleszew	1.703	207.055	56.994	447.663	54.732	99.275	5.000	100.541	48.891
62		Pniewy	370	54.010	—	69.438	4.578	9.310	5.000	10.357	—
63		Pobiedziska	662	130.586	54.312	378.888	84.966	44.615	5.000	46.558	97.100
64		Poniec	713	287.762	—	368.505	68.736	24.078	5.000	38.019	17.494
65		Poznań	26.517	25.633.590	6.327.894	19.279.714	4.406.696	1.827.410	200.000	1.631.510	3.703.519
66		Rakoniewice	1.267	111.339	54.613	283.434	122.599	—	5.000	73.826	56.500
67		Rawicz	6.265	809.858	7.802	1.243.937	49.432	132.434	5.000	160.645	194.869
68		Rogoźno	1.393	292.008	167.675	571.840	108.663	—	5.000	90.283	50.000
69		Sieraków	1.234	46.246	—	98.389	20.545	—	—	935	27.730
70		Sulmierzyce	397	27.183	—	44.546	—	—	—	13.380	15.500
71		Szamotuły	1.883	322.259	—	730.090	424.445	49.140	5.000	32.128	422.696
72		Śmigiel	2.119	226.538	24.729	315.156	15.700	114.958	10.000	52.101	—
73		Śrem	339	109.128	10.549	188.009	1.945	36.551	5.000	8.043	15.105
74		Środa	1.572	1.070.065	465.278	1.483.435	82.176	92.692	10.000	114.682	4.346
75		Solec Kujawski	662	75.850	—	78.860	11.548	—	5.000	8.199	—
76		Trzemeszno	1.281	203.760	22.171	291.226	31.072	46.760	5.000	57.595	8.545
77		Ujście	180	23.993	9.577	64.380	3.220	11.330	5.000	17.018	—
78		Wieleń	18	8.676	3.056	49 384	17.536	—	—	10.201	348
79		Wielichowo	669	139.078	6.879	162.617	19.122	—	5.000	20.160	9.989
80		Wolsztyn	7.858	919.866	91.059	1.114.852	129.980	91.682	5 000	110.042	35.000
81		Wronki	556	89.025	41.627	334.295	147.515	45.790	5.000	1.663	139.705
82		Września	412	149.543	45.585	268.091	—	76.958	5.000	8.528	—
83		Zbąszyń	994	536.549	60.009	780.239	15 362	117.811	10.000	107.114	—
84		Zduny	1.229	178.437	28.686	279.052	61.090	7.300	12.000	60.867	—
	Stan z dn. 31.XII.1931 r.		207.120	75.640.755	15.572.360	103.391.402	14.128.711	13.143.197	1.571.375	10.948.485	13.875.082
	Stan z dn. 31.XII.1930 r.		216.276	74.430.747	17.946.267	116.199.746	13.173.458	12.336.511	1.589.410	12.255.282	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII. 1931 r.		— 9.156	+1.210.007	— 2.373.907	— 13.808.343	+ 955.252	+ 806.685	— 18.035	— 1.306.797	—

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności: Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności: Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn.: osób prawno-publiczn.	Pożyczki udzielone przez kasę: Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę: w tem hipoteczn.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielone kasie
				Z ł o t y c h							
	Woj. Pomorskie										
1	Brodnica n/Dr. z oddz. w Jabłonowie		2.341	686.431	—	1.566.357	122.679	382.512	5 000	256.205	324·235
2	Chełmno		2.133	948.411	210.984	3.390.675	456.414	—	750.000	162.415	1.152.884
3	Chojnice		3.718	1.345.593	—	2.404.460	402.936	225.427	295.649	189.738	596.900
4	Działdowo		1.060	304.683	130.609	1.058.257	--	326.005	40 000	53.027	300.924
5	Gniew		294	360.888	95.124	1.349.109	—	225.165	50.000	92.663	538.721
6	Grudziądz		17.255	2.460.132	39.493	4.414.672	866.667	683.296	500.000	53.770	1.296.075
7	Kartuzy		1.189	677.064	35.280	1.652.787	11.726	182.332	51.000	46.551	669.879
8	Kościerzyna		2.120	1.021.926	4.555	2.297.151	58.829	148.792	10.000	314.628	1.198.614
9	Lubawa (Nowe-Miasto n/Drwęcą)		2.289	558.207	229.675	1.670.918	100.315	194.109	89.197	67.793	651.764
10	Sępolno		2.267	795.026	72.402	2.168.748	14.158	381.819	85.075	115.739	654.098
11	Starogard		2.877	767.437	—	1.829.152	79.746	318.709	66 000	74.521	547.270
12	Świecie		5.436	1.934.391	—	4.663.744	837.350	665.051	900.000	268.104	642.469
13	Tczew		906	279.444	127.800	1.007.836	—	43.430	100.000	21.676	513.011
14	Toruń		3.555	1.902.506	32.214	3.436.796	514.401	395.482	310.000	245.763	571.125
15	Tuchola		1.990	976.952	50.030	1.615.778	518.020	119.059	100.000	51.174	340.760
16	Wąbrzeźno		1.412	1.089.897	51.185	1.780.476	298.267	262 782	55.000	460.716	501.919
17	Wejherowo		11.230	778.070	37.321	1.222.551	205 201	23.600	20.000	71.487	426.020
17a	Oddział w Pucku		2.576	627.573	—	994.529	238.451	108.295	31 000	91.079	163.161
18		Brodnica	1.250	998.223	55.352	1.348.840	45.355	300.882	5.000	186.216	121.000
19		Chełmno	633	446.740	—	686.487	79.347	124.185	42.000	35.030	83.065
20		Chojnice	3.008	901.445	—	1.367.553	215.734	139.163	200.000	188.240	114.445
21		Chełmża	1.035	521.423	89.164	1.017.736	65.611	182.380	20.000	48.699	36.199
22		Czersk	10	2.035	—	27.764	—	11.254	620	—	14.044
23		Działdowo	990	353.961	39.102	901.199	1.770	314.536	26.100	38.770	173.040
24		Gniew	616	161.504	1.169	280.336	6.417	—	5.000	14.920	35.583
25		Golub	360	16.575	25.180	61.045	4.703	—	—	8.118	15.331
26		Gdynia	2.909	2.617.033	249.509	6.465.743	371.557	1.755.242	25.000	221.663	118.600
27		Grudziądz	2.250	1.082.999	151.566	31.157.751	636 270	245.656	250.000	151,566	1.476.500
28		Kowalewo	326	71.379	8.405	194.265	2.529	57.299	10.000	6.946	62.502
29		Lidzbark	627	294.461	17.688	658.069	2.597	221.975	50.000	48.248	12.000
30		Nowe	544	60.318	1.778	88.928	36.512	—	8.211	19.606	—
31		Puck	1.102	188.996	24.000	424.098	570	90.502	5.000	22.674	75.844
32		Podgórz	218	53.734	17.237	173.452	—	22.720	30.000	7.198	25.756
33		Skarszewy	139	45.108	17.660	157.043	42.893	—	15.000	1.999	65.000
34		Starogard	1.608	1.053.793	11.502	1.759.230	192.329	54.270	19.617	134.130	109.914
35		Świecie	1.341	268.531	112.163	631.136	36.543	81.653	50.000	32.561	55.397
36		Tczew	1.820	427.102	4.828	692.601	103.355	56.042	50.000	41.067	91.776
37		Tuchola	218	216.893	6.191	222.785	—	23.268	5.000	11.554	23.268
38		Toruń	14.189	3.556 089	—	6.288.981	879.998	549.455	200.000	297.196	1.139.738
39		Wąbrzeźno	1.053	193.172	14.449	540.739	540.739	45.127	20.000	77.871	375.696
40		Wejherowo	1.213	405.471	68.775	668.190	22.315	51.285	50.000	44.246	82.123
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		102.112	31.451.640	2.032 914	66.337.984	8.012.318	9.012.752	4.544.471	4.275,592	15.396.662
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		112.890	30.105.589	3.131.897	65.879.882	6.563.444	9.092.542	4.521.512	3.551.903	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		—10.778	+1.346.050	— 1.098.982	+ 458.101	+ 1.448.873	— 79.789	+ 22.958	+723.688	—
	Woj. Śląskie										
1	Katowice		5.223	5.127.603	4.236.627	8.938.259	3.093.239	56.100	—	370.092	42.000
2	Lubliniec		1.965	434.113	1.107.235	2.404.247	247.229	155,229	70.000	166.925	613,975
3	Pszczyna		1.989	1.529.419	2.515.344	4.144.731	1.009.922	126.619	5.000	125.723	86.556
4	Rybnik		4.213	1.316.334	175.408	4.061.650	1.067.158	190.120	5.000	201.580	1.874.832
5	Świętochłowice		19.664	2.475.950	7.262.214	10.796.894	4.234.919	701.067	100.000	383.250	2.063.411
6	Tarnowskie Góry		779	810.968	2.011.344	3.099.204	981.136	132.661	5.000	42.800	175.019
7		Bielsk	17.931	7.034.974	3.427.759	9.039.313	6.114.955	317.193	5.000	1.252.579	—
8		Cieszyn	1.254	2.090.036	161.370	3.055.813	274.620	—	—	686.424	59.557
9		Katowice	31.241	21.210.654	6.840.068	32.565.269	24.050.073	1.070.783	—	1.157.033	4.015.982
10		Królewska Huta	8.012	11.028.338	2.978.679	12.933.116	6.363.820	198.749	—	532.592	127.334
11		Lubliniec	68	41.289	316.349	169.357	115.365	—	5.415	18.988	—
12		Mysłowice	855	691.811	375.660	992.037	283.422	89.000	5.000	33.105	—
13		Rybnik	1.037	284.310	656.348	979.740	31.644	117.061	5.000	86.895	—
14		Skoczów	2.745	1.608.378	91.964	1.568.608	69.979	102.075	10.901	197.414	—
15		Strumień	465	157.441	7.500	177.122	94.787	—	19.800	1.662	—
16		Tarnowskie G.	2.582	1.006.990	1.417.747	2.566.237	797.312	50.000	—	274.122	—
17		Wodzisław	189	102.408	15.503	176.804	88.750	—	5.515	8.535	10.000
18		Z o r y	541	405.316	387.128	1.091.875	587.852	29.200	5.000	22.343	273.656
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		100.753	57.356.341	33.984.254	98.760.886	49.506.189	3.335.859	246.361	5.562.070	9.342.325
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		97.016	58.889.121	24.974.391	83.872.863	43.457.686	1.498.650	700.542	6.012.366	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 3.737	—1.532.780	+ 9.009.863	+ 14,887.422	+ 6.048.503	+ 1.837.208	—454.180	—450.295	—

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczędn. osób prawno-publiczn.	Pożyczki udzielone przez kasę Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę w tem hipotecz.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielone kasie
				Złotych							
	Woj. Krakowskie										
1	Bochnia		3,634	623.109	47 245	949.966	7.050	—	5.000	55.543	124.054
2	Brzesko		3.079	2.091.344	180.571	2.844.702	1.476.576	159.815	5.000	200 864	199.050
3	Chrzanów		3.945	3.092.239	—	2.892.990	435.311	—	15.000	114.282	210.200
4	Dąbrowa		91	60 488	5	213.202	—	69.989	10.000	3.340	91.560
5	Gorlice		2.669	3.433.494	20.000	6.175.760	991.600	621.600	—	431.117	86.997
6	Grybów		627	159.239	25.142	364.587	111.276	—	10.000	2.975	129.863
7	Kraków		26.372	18.814.399	—	11.060.125	10.424.358	—	—	2.753.094	50.000
8	Limanowa		2.969	300.185	157.354	626.694	3.429	12.225	50.000	13.282	154.632
9	Mielec		1.750	1.261.416	224.517	1.499.082	556.185	22.638	5.000	95.785	121.487
10	Myślenice		1.302	759.168	94.500	1.017.933	47 738	116.114	—	35.351	153.533
11	Nowy Targ		3.467	1.481.272	255.159	1.886.812	549.487	235.732	5 000	353.891	138.300
12	Pilzno		150	37.583	15.081	63.641	—	--	5.000	610	7.000
13	Ropczyce		2.374	776.312	81.282	850.295	140.933	19.680	—	144.000	24.860
14	Wadowice		6.011	3.697.706	195.309	4.105.908	340.488	201.134	—	485.625	1.230
15	Wieliczka		3.167	587.648	192.789	936.204	45.746				
16		Biała	12.932	6.209.837	141.626	6.835.330	4.033.286	893.556	5.000	414.277	—
17		Biecz	138	104.527	11.082	115.694	6.075	—	5.000	3.347	—
18		Bochnia	4.859	1.565.550	124.812	1.526.562	139.437	96.620	—	208.051	—
19		Dąbrowa	2.879	664.541	87.300	826.333	575.910	64.516	—	53.059	—
20		Jasło	5.837	3.016.996	223.827	3.227.961	565.300	94.400	—	417.696	20 000
21		Kęty	290	454 867	2.000	427.601	66.586	3.028	5.000	12.275	—
22		Kraków	45.465	51.947.067	1.503.984	52.483.469	12.742.486	2.522.617	—	5.301.004	—
23		Podgórze k/Krakowa	2.735	996.870	250.480	1.089.792	13.888	20.000	—	156 606	—
24		Krynica-Zdrój	436	957.316	118.625	1.240.353	—	131.040	20.000	11.236	13.598
25		Nowy Sacz	6.603	1.231 431	2.358.236	3.470.499	1.054.908	13.534	5.000	283.758	24.501
26		Oświęcim	1.319	1.498.811	52.484	1.898.449	451.693	350 846	5.000	68.178	114.817
27		Tarnów	14.922	14.000.966	717.482	14,937.939	8 856.917	1.125 489	—	1.060 760	376.000
28		Żywiec	3.245	4.285.823	284.600	5.474.128	1.521.838	570 549	5.000	298.143	200.903
	Stan z dn. 31.XII.1931 r.		163.267	124.310.215	7.365.500	127.034.025	45.158.512	7.345.125	160.000	12 978.160	2 242 587
	Stan z dn. 31.XII.1930 r.		149.564	119.454.766	8 096.931	122.971.720	35.822.996	3.916.974	188.112	11.754.078	—
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 13.703	+4.855.448	— 731.431	+4.062.304	+ 9.335.515	+ 3.428.151	— 28.112	+ 1.227.081	—
	Woj. Lwowskie										
1	Bóbrka		720	90.636	47.219	329.942	—	126.232	15.000	2.324	32.530
2	Brzozów		676	219.326	68.713	353.750	—	40.000	--	14.915	—
3	Dobromil		1.120	63.605	—	125.393	—	11.690	5.000	903	39.167
4	Drohobycz		660	72 525	176.033	383.554	—	44.050	5.000	16.435	75.000
5	Gródek-Jagiell.		1.815	345.243	193.625	546.442	6.106	79.000	—	2.000	—
6	Jaworów		89	14.140	103.724	187.639	—	1.200	10.000	2 331	58.086
7	Kolbuszowa		246	242.294	278.345	487.648	11.097	—	—	39.068	20.000
8	Krosno		674	892.888	39.116	920.428	—	—	5.000	11.024	—
9	Lubaczów		901	245.072	95.007	312.362	—	41.150	15.000	4.585	74.086
10	Lwów		725	115.587	107.481	549.022	—	46.890	50.000	5.144	95.430
11	Łańcut		2.284	328.009	150.047	530.929	—	—	9.000	3.139	51.996
12	Mościska		25	6.934	—	109.498	—	17.509	12.000	1.519	74 084
13	Nisko		1.023	269 223	9.253	289.046	—	—	5.000	1.600	1.528
14	Przemyśl		1.602	264.947	66.427	486.517	—	82.065	10 000	10.825	76.814
15	Przeworsk		699	265 996	—	360.416	—	38.867	5 000	4.962	49.611
16	Rawa Ruska		305	54.221	126.537	359.889	4.794	86.395	8.000	10.539	68.099
17	Rudki		1.827	296.594	37.170	571.979	—	166.425	10.000	31 249	38.466
18	Sambor		519	77.240	242.737	515.658	1.517	—	3.000	34.210	15.000
19	Sanok		820	98.582	101.901	348.688	—	10.425	10.000	6.326	115.331
20	Sokal		647	40.874	8.254	252.313	—	35.743	15.000	2.560	160.469
21	Stary Sambor		2.241	70.637	236.440	506.855	—	175.550	5.000	17.642	54.099
22	Tarnobrzeg		2.990	556.355	216.593	1.049.432	6.382	198.760	—	58.385	126.003
23	Turka n/Str.		1.399	72.102	61.074	323.449	—	130.600	10.000	8.576	75.480
24	Żółkiew		1.489	194.989	75.595	493.917	—	151.703	50.000	—	116.036
25		Borysław	872	334.722	60.000	550.222	—	—	—	—	—
26		Drohobycz	6.053	1.840.579	90 000	2.157.806	30.643	—	—	75.211	334.663
27		Jarosław	4.129	1.310.440	181.459	1.691.206	37.077	196.052	—	153.669	—
28		Krosno	5.853	890.042	38.273	777.032	6.984	—	—	51 004	—
29		Lwów	83.485	55.392.237	3.833.091	64.102.493	17.545.448	2.660.847	—	3.607.060	1.485.637
30		Przemyśl	10.845	7.101.608	172.017	6.203.573	819.719	126 391	—	473.467	40.000
31		Rymanów	78	45.154	—	106.083	—	20.010	5.000	408	33.000
32		Rzeszów	9.345	7.377.320	474.725	6.299.516	872.910	—	—	521.734	—
33		Sądowa Wisznia	903	101.275	41.599	189.916	165	20.885	1.000	5.224	29.462

L. p.	Komunalna Kasa Oszczędności — Powiatowa	Komunalna Kasa Oszczędności — Miejska	Ilość książeczek oszczędn. osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczęd. — osób fizycznych	Wkłady na książ. oszczęd. — osób prawno-publiczn.	Pożyczki udzielone przez kasę — Ogółem	Pożyczki udzielone przez kasę — w tem hipoteczn.	Redyskonto weksli	Kapitał zakład.	Fundusze rezerw.	Kredyty udzielone kasie
				Złotych							
34		Sambor	12 749	2.477.835	63.793	2.972.380	608.479	326.995	—	274.662	—
35		Sanok	7.621	2.442.407	780.211	3.074.669	811.778	—	10.000	263.342	—
36		Sokal	2.833	349.564	—	424 540	11.275	96.337	—	48.857	27.000
37		Strzyżów	722	311.871	10.000	291.525	1.967	30.906	—	8.208	—
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		170.981	84.673.392	8.156.473	99.235.741	20.776.298	4.962.679	273.400	5.773.124	3.367.083
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		155.217	91.089.538	8.645.331	95.092.520	15.956.333	4.315.000	255.500	4.874.127	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 15.764	—6.396.146	— 488.858	+4.143.221	+ 4.819.964	+ 647.678	+ 17.900	+ 898.996	
	Woj. Stanisławowskie										
1	Bohorodczany		2.591	256.061	47.320	462.781	41.883	199.201	5.000	25.898	31.330
2	Dolina		2.329	796.988	134.126	806.016	40.761	—	—	35.815	24.000
3	Horodenka		1.159	215.809	—	376.798	4.251	168.095	3.000	24.014	36.368
4	Kałusz		1.175	363.312	—	408.127	50.723	—	15.000	28.018	—
5	Kołomyja		1.085	125.733	68.300	413.751	—	189.540	25.000	11.848	73.649
6	Kosów		2.761	350.357	202.272	632.470	8.309	148.873	14.163	12.397	26.550
7	Nadwórna		727	154.548	35.893	402.575	—	157.885	20.000	6.036	31.020
8	Rohatyn		507	222.068	21.024	490.309	—	136 866	30.000	8.068	71.025
9	Stanisławów		2.610	505.914	84.860	1.041.911	—	144.653	5.000	32.750	404.230
10	Stryj		899	392.469	—	111.977	—	125.245	5.000	18.745	54.113
11	Śniatyń		1.427	142.746	126.945	704.185	4.522	340.424	—	15.186	84.434
12	Tłumacz		335	183.732	174.391	594.270	1.455	123.271	—	73.064	102.338
13	Żydaczów		1.059	162.390	30.082	396.388	—	163.102	50.000	8.414	34.434
14		Bolechów	428	672.583	—	673.625	225.812	—	5.000	13.748	—
15		Kołomyja	9.588	1.656.071	452.917	2.698.969	86.829	688.740	--	514.165	—
16		Stanisławów	7.392	7.519.644	1.155.711	10.656.599	79.605	2.407.956	—	886.602	—
17		Stryj	2.764	1.324.121	463.946	2.280.101	103.532	449.485	—	195.805	—
18		Śniatyń	1.043	76.878	65.743	276.566	1.199	108.555	20.000	10.259	—
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		39.879	15.121.434	3.068.535	23.427.427	648.888	5.551.894	197.163	1.920.840	973.493
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		43.567	17.973.846	2.836.475	24.801.465	853.253	4.541.735	159.163	1.491.897	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		— 3.688	—2.852.411	+ 232.059	--1.374.038	— 204.365	+ 1.010.158	+ 38.000	+ 428.943	
	Woj. Tarnopolskie										
1	Borszczów		485	172.582	30.000	233.219	15.996	—	10.720	14.419	21.291
2	Brody		3.152	337.857	131.249	1.181 298	127.891	277.275	100.000	18.734	307.430
3	Brzeżany		3.063	840.561	213.512	1.307.282	142.131	381.304	5.000	153.731	126.436
4	Buczacz		1.850	431.709	59.389	1.016.090	38.632	—	—	117.274	186.230
5	Czortków		1.175	99.445	49.140	363.160	—	114.655	50.000	6.886	83.372
6	Kamionka Strumiłowa		396	35.582	76.850	181.925	—	33.622	11.000	7.919	58.172
7	Kopyczyńce		992	82.190	122.555	395.587	—	103.563	15.000	16 652	86.140
8	Podhajce		88	37.303	94.238	238.680	—	—	15.000	3.272	81.608
9	Przemyślany		742	88.623	163.645	460.193	—	74.103	50.000	6.774	110.459
10	Skałat		752	87.099	20.817	189.856	—	21.065	12.000	4.145	67.682
11	Tarnopol		221	275.868	38.420	710.219	—	132.703	50.000	8.603	186.030
12	Trembowla		1.194	289.560	62.447	509.763	17.503	127.404	50.000	50.096	26.676
13	Zaleszczyki		1.587	251.306	181.507	423.503	48.957	22.480	—	24.647	61.883
14	Zbaraż		197	21.963	36.860	196.913	—	46.165	12.000	3.023	66.620
15	Złoczów		958	31.807	57.959	130.906	—	23.294	10.000	2.463	55.098
16		Tarnopol	8.071	3.189.399	583.729	4.508.943	73.303	1.020.091	—	404.032	—
17		Złoczów	538	353.516	27.180	457.823	77.118	25.015	5.000	17.733	48.548
	Stan na dzień 31.XII.1931 r.		25.461	6.626.377	1.949.503	12.505.369	541.533	2.402.739	395.720	860.410	1.573.771
	Stan na dzień 31.XII.1930 r.		23.906	6.289.981	2.607.983	13.064.913	408.175	2.454.887	321.788	765.232	
	Wzrost wzgl. ubytek na dzień 31.XII.1931 r.		+ 1.555	+ 336.395	— 658.480	— 559.543	+ 133.358	— 52.147	— 73.931	+ 95.178	

R. L.

Wiadomości bieżące

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA, OKÓLNIKI.

Oprocentowanie i okresy umorzenia pożyczek długoterm. zabezpieczających listy zastawne i obligacje B. G. K. i P. B. R.

W N-rze 7 Dz. U. R. P. z dnia 10 lutego roku bież. ogłoszone zostało pod poz. 46 rozp. wykonawcze Ministra Skarbu z dn. 6 lutego r. b., obniżające oprocentowanie pożyczek, na których podstawie wypuszczono listy zastawne i obligacje B. G. K. i P. B. R., jak następuje:

1) dla pożyczek ziemskich B. G. K. i dla pożyczek P. B. R. — do 4½% w stosunku rocznym;

2) dla pożyczek B. G. K. komunalnych, przemysłowych oraz udzielonych na domy mieszkalne — do 5½% w stosunku rocznym, przyczem od pożyczek długoterminowych udzielonych na konwersję kredytów budowlanych, korzystających ze świadczeń Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast, dłużnicy będą płacić po 3% w stosunku rocznym.

Obniżenie oprocentowania rozpoczyna się od raty, zapadającej po 30 listopada 1932 roku.

Dłużnikom, którzy uiścili raty bez przewidzianej w rozporządzeniu niniejszem obniżki oprocentowania, B. G. K. wzgl. P. B. R. zwróci powstałą stąd różnicę.

Rozporządzenie ustala poza tem nowe okresy umorzenia pożyczek zabezpieczających listy zastawne i obligacje B. G. K. i P. B. R., które są różne zależnie od rodzaju pożyczek.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Oprocentowanie i okresy umorzenia listów zastawnych oraz obligacyj, stanowiących własność instytucyj prawa publicznego instytucyj państwowych i Skarbu Państwa.

W Nr. 7 Dz. U. R. P. z d. 10.II r. b. ogłoszone zostało pod poz. 47 rozp. wykonawcze Ministra Skarbu z dn. 6 lutego r. b., na zasadzie którego przedłużono okresy umorzenia i obniżono oprocentowanie listów zastawnych i obligacyj B. G. K. i P. B. R., stanowiących w dniu 1.I.1933 r. własność Skarbu Państwa, P. K. O., B. G. K., P. B. R. i niektórych instytucyj prawa publicznego (m. i. Powsz. Zakł. Ubezp. Wzaj. w Warszawie, Z. U. P. U. w Poznaniu, Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu i t. p.) do 4,5% i 5,5% w stos. rocznym.

Obniżenie oprocentowania i przedłużenie okresów umorzenia listów zastawnych i obligacyj B. G. K. i P. B. R. uwidocznione będzie na odnośnych listach zastawnych i obligacjach względnie na tymczasowych zaświadczeniach w drodze ostemplowania po ich uprzedniem zarejestrowaniu.

Oprocentowanie 8% dolarowych listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego, stanowiących własność Skarbu Państwa, ulega obniżeniu do 6% w stosunku rocznym, poczynając od dn. 1.I.1933 r.; okres umorzenia tych listów nie ulega zmianie.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Okresy umorzenia wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich, banków hipotecznych i Wileńskiego Banku Ziemskiego oraz obligacje banków kom., jak również wydanych na podstawie tych wierzytelności listów zastaw. i obligacyj.

W N-rze 7 Dz. U. R. P. z dnia 10 lutego r. b. ogłoszone zostało pod poz. 48 rozp. Ministra Skarbu z dn. 6.II r. b., ustalające okres umorzenia wierzytelności, na podstawie których wypuszczono:

1) oprocentowane powyżej 5% rocznie listy zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie i Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu oraz Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej w Wilnie — na lat 55;

2) listy zastawne towarzystw kred. miejskich—na lat 36;

3) listy zastawne banków hipotecznych — na lat 33;

4) obligacje banków komunalnych — na lat 33.

Listy zastawne i obligacje, wypuszczone na podstawie objętych konwersją wierzytelności wymienionych w paragrafach poprzedzających, ulegają konwersji na listy zastawne i obligacje umarzalne na zasadach, odpowiadających okresom umorzenia i wstrzymania spłaty kapitału tych wierzytelności.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Wynagrodzenie adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych.

W N-rze 11 Dz. U. R. P. z dnia 22 lutego roku bież. ogłoszone zostało pod poz. 77 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 13.II r. b., normujące wynagrodzenie adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych w sprawach cywilnych, z pozwu, egzekuc., upadłościowych i karnych.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dn. 1 marca b. r.

KRONIKA KRAJOWA.

Spłata zaległości podatkowych listami zastawnemi P. B. R.

W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie ministra skarbu, na mocy którego skarb państwa przyjmować będzie 40 i półletnie 4 i pół proc. listy zastawne Państwowego Banku Rolnego serji I-ej, pochodzące z pożyczek długoterminowych, udzielonych przez Bank Rolny na kupno gruntów z parcelacji według ich nominalnej wartości, od każdego posiadacza, na spłatę wszystkich zaległych bezpośrednich podatków państwowych nie wyłączając podatku spadkowego od darowizn i majątkowego do wysokości całej zaległej sumy, o ile płatność podatku przypadała przed pierwszym października 1931 r. O ile płatność bezpośrednich podatków państwowych nie wyłączając podatku spadkowego i od darowizn przypadała po 1 października 1931 roku do 30 listopada 1932 roku, skarb państwa przyjmować będzie od każdego posiadacza wymienionych listów wpłatę w połowie w gotówce, a w połowie w listach zastawnych według ich wartości nominalnej.

Powyższe rozporządzenie wpłynie niewątpliwie dodatnio na wysokość obrotu omawianych listów, tembardziej, że przewidywane są dalsze zarządzenia, mające na celu umożliwienie spłacania przez niektóre kategorje dłużników ich zaległości w stosunku do banków państwowych, za pomocą wymienionych listów zastawnych P. B. R.

Zjazd towarzystw kredytowych.

W dniu 20 ub. m. odbył się w lokalu Stow. Chrześcijańskiego Właśc. Nier. m. st. Warszawy Zjazd Towarzystw Kredytowych Miejskich.

Zjazd omówił i uzgodnił sposoby wprowadzenia w życie przepisów wykonawczych o obniżeniu oprocentowania listów zastawnych, przyczem większość delegatów wypowiedziała się za przestemplowaniem starych listów, a to ze względu na mniejsze koszty.

Zdecydowano następnie wystąpić do Min. Skarbu o obniżenie opłat za legalizację listów, które dotychczas wynoszą ¼% nominalnej ich wartości jak również o niepobieranie opłat aljenacyjnych od Tow. Kred. w wypadku przejmowania nieruchomości na własność, ponieważ T-wa Kredytowe tylko w ciągu 1 roku mogą być właścicielami tych nieruchomości.

Postanowiono również prosić Min. Skarbu o spowodowanie obniżenia kosztów druku ogłoszeń o licytacjach nieruchomości w „Monitorze Polskim", ponieważ koszta te są zbyt wysokie i dotkliwie obciążają zainteresowanych.

Zmiana statutu K. K. O. pow. tomaszowskiego.

Lubelski Dziennik Wojewódzki z dnia 1 marca r. b. ogłasza zatwierdzone przez Wojewodę Lubelskiego zmiany w statucie K. K. O. pow. tomaszowskiego.

Z ważniejszych zmian zanotujemy:

1) podniesienie kapitału zakładowego Kasy z 50.000 zł. na 75.000 zł.

2) Dokumenty, mogą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz naczelnika Kasy podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę, członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

3) Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej jest wyznaczony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Sprawozdanie K. K. O. m. Włocławka.

Wśród niestety wielu kas oszczędności pokutuje opinja, że w dobie tak silnego kryzysu, jakiego obecnie jesteśmy świadkami, wszelka akcja propagandowa zgóry jest skazana na niepowodzenie. Jeszcze w międzynarodowym dniu oszczędności, gwoli zadość uczynienia zaleceniom Związku, urządzi się jakąś pogadankę, rozda się kilka egzemplarzy broszurki i na tem koniec. Nie możemy tego nijak zrozumieć, że wszelka akcja propagandowa, aby mogła cel swój osiągnąć, musi być prowadzona planowo i systematycznie; jeden mniej czy więcej efektowny fajerwerk z okazji jakiejś uroczystości, rzecz prosta, wystarczyć nie może. Oszczędności trzeba stale uczyć, a wkładców nieraz bardzo długą i żmudną pracą wychowywać, a wtedy i rezultatów oczekiwać napewno możemy. Po tej linji idzie właśnie Komunalna Kasa Oszczędności m. Włocławka, która o podjętej przez się w tym zakresie pracy tak pisze w swem rocznem sprawozdaniu „... w prasie codziennej ukazują się stale odpowiednie artykuły, hasła i sentencje oszczędnościowe, jak również sprawozdania, bilanse i inne dane, mające na celu zapoznanie społeczeństwa z organizacją, działalnością i rozwojem naszej instytucji. Nie szczędząc sił i środków, krzewi Kasa wytrwale zmysł oszczędności wśród całego społeczeństwa, a przedewszystkiem wśród młodzieży szkolnej. Wszystkie szkoły w mieście zorganizowały przy współudziale naszej instytucji szkolne kasy oszczędności. Pomimo znacznych kosztów, które wyniosły w roku sprawozdawczym kwotę zł. 5.166.31 rozdaje Kasa młodocianym ciułaczom skarbonki, kartoniki, znaczki oszczędnościowe, „Gazetkę Oszczędnościową" a wreszcie kalendarzyki i ołówki propagandowe. Za wzorem lat ubiegłych rozdała Kasa w roku sprawozdawczym 580-ciu uczniom najmłodszych klas wszystkich szkół w mieście książki oszczędnościowe z jednozłotowym wkładem zawiązkowym". Dzięki tej wytrwałej pracy stan wkładów w ciągu roku ubiegłego wzrósł o 124,8 tys. (24,3%) a liczba książeczek o 1331 sztuk (18,5%) do cyfry 8531. Na każdych zatem siedmiu mieszkańców miasta przypada jedna książeczka, co jak na naszą rzeczywistość, jest znamiennych stosunkiem". Wielką zasługą społeczną Kasy jest to, że propaguje ona zmysł oszczędzania przedewszystkiem wśród sfer najuboższych; 95% ogólnej liczby wkładców posiada lokaty nie przekraczające kwoty zł. 300 na jedną książeczkę, a tylko 5% rachunków opiewa na sumy wyższe. Specjalną atoli uwagę zwraca Kasa na młodzież szkolną i w tym kierunku Kasa najwięcej poświęca wysiłków. Rozwój działu wkładów szkolnych od początku istnienia Kasy ilustruje poniższe zestawienie.

W końcu roku	Liczba ks. oszczęd.	Suma wkładów	przeciętna suma wkładu	%-wy wzrost lub ubytek w stos. do roku poprz.	
				liczby ks.	sumy wkł.
1928	925	6.416	6.95	—	—
1929	2.634	27.624	10.49	+ 185	+ 331
1930	3.387	43.865	13.34	+ 25	+ 59
1931	4.375	52.895	12.09	+ 33	+ 21
1932	5.073	46.532	9.17	+ 16	— 12

Rzecz znamienna, że zarówno przeciętna suma rachunku, jak też globalny stan wkładów szkolnych zmalał w ciągu roku ostatniego. Jest to objaw na tle dzisiejszej biedy zupełnie zrozumiały; signum temporis i w tym wypadku kładzie swoje piętno. Z faktu jednak stałego wzrostu liczby książeczek oszczędnościowych należy przyjść do przekonania, że idea oszczędności coraz szersze zatacza kręgi.

Poważny wzrost wkładów oszczędnościowych umożliwił Kasie dalszą ekspansję kredytową w oparciu niemal wyłącznie o kapitały własne i wkładkowe. „Kasa w roku sprawozdawczym zaspakajała całkowicie zapotrzebowanie kredytowe miejscowego rzemiosła, kupiectwa, drobnego przemysłu, oraz na wykończenie budowy i remont domów, utrzymując niezależnie od tego stałą płynność kapitałów i wyjątkowo wysokie pogotowie kasowe".

Jak w polityce oszczędnościowej, kasa dąży do wychowania sobie stałego wkładcyź tak i w działalności kredytowej Kasy przejawia się troska o wychowanie dobrego, solidnego płatnika, stosując względem złośliwych dłużników surowe obostrzenia. Dzięki tej trosce, połączonej z należytem zabezpieczeniem udzielonych kredytów, płynność aktywów Kasy jest zupełnie zadawalająca, a odsetek weksli protestowanych minimalny. Świadczy to nader pochlebnie o Kasie, że stoi twardo na straży powierzonych sobie kapitałów i administruje niemi przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności.

Specjalnego omówienia wymaga akcja budowy tanich mieszkań prowadzona przez gminę m. Włocławka za pośrednictwem i pomocą finansową Kasy. W ciągu dwóch lat ostatnich Kasa wybudowała dwa domy szeregowe składające się z 7 względnie 9 mieszkań po 2 pokoje z kuchnią, przedsionkiem, oddzielnym ogródkiem, podwórkiem i komórkami każde. Ubiegać się o kupno takiego mieszkania, w myśl uchwały Rady Miejskiej, mogą tylko ci, którzy najsystematyczniej w Kasie oszczędzają, znajdują się w najgorszych warunkach mieszkaniowych i uzbierali wkład w wysokości conajmniej 20% kosztów budowy. Pozostałe zaś 80% wpłaca nabywca w różnych ratach miesięcznych w ciągu 10, 15, 20 lub 25 lat, przy oprocentowaniu 5% w stos. roczn. Koszt całkowicie wykończonego mieszkania wynosi około zł. 4.500, miesięczne zaś raty amortyzacyjne — zł. 25 przy 20-letnim okresie umorzeniowym, a więc są daleko niższe od przeciętnie płaconego komornego. Rozumie się, że dwa bloki nie zaspokoją głodu mieszkaniowego. To też Kasa idąc na rękę swoim wkładcom zachęca ich do żywszego oszczędzania, celem umożliwienia budowy własnego domu, przyrzekając, w miarę możności, przyjść im z pomocą kredytową do wysokości 50% kosztów budowy.

I jeszcze jeden szczegół charakteryzujący nie tyle samą Kasę ile ludzi, którzy około jej dobra pracują. Oto w rachunku strat i zysków brak zupełnie pozycji wydatku na djety dla członków Rady. Fakt ten świadczy dosadnie o bezinteresowności Rady i jej wyrobieniu społecznem. Dodać ponadto wypada, że Rada w okresie sprawozdawczym odbyła 15 posiedzeń, a więc kilkakrotnie więcej od określonego statutem minimum.

Należy się pozatem Kasie specjalne uznanie za opracowanie sprawozdania, wyróżniającego się tak pod względem pięknej formy, jak i bogatej treści z pośród wszystkich innych sprawozdań nie tylko kas oszczędności, lecz najpoważniejszych instytucyj bankowych. W.

GIEŁDA.

Z giełdy pieniężnej.

W dniu 13 marca 1933 r. notowano na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie:

Dolary 8.75

Papiery w zł. w zł.

7% Listy zast. Państw. Banku Roln.	83.25
8% Listy zast. Państw. Banku Roln.	94.00
7% Listy zast. Banku Gosp. Kraj.	83.25
8% Listy zast. Banku Gosp. Kraj.	94.00
7% Obl. Kom. Banku Gosp. Kraj.	83.25
8% Obl. Kom. Banku Gosp. Kraj.	94.00
8% Obl. Bud. Banku Gosp. Kraj.	93.00
6% Obl. Polsk. Banku Komun. I em.	—
8% Obl. Polsk. Banku Komun. II em.	—
8% Obl. Polsk. Banku Komun. III i IV em.	—

Papiery państwowe:

3% Prem. Poż. Budowl.	41.00—41.75
4% Prem. Poż. Dolar. ser. III	52.00—51.50—53.00
4% Prem. Poż. Inwestycyjna	104.25—104.75
5% Państw. Poż. Konwers. z 1924 r.	57.00
6% Poż. Dolarowa 1919/20 r.	60.25
7% Pożyczka Stabiliz. z 1927 r.	55.38—55.88
10% Pożyczka Kolejowa	—

Pozatem kosztują:

Akcje Banku Polskiego	75.00—75.50
ruble złote	4.80—4.82
ruble srebrne	1 32
gram czystego złota	5.9244

Z giełdy zbożowej.

W dniu 13 marca 1933 roku płacono na giełdzie zbożowej w Warszawie (za 100 kgm.):

żyto	19.50—20.00
pszenica jednolita	35.50—36.50
pszenica zbierana	34.50—35.50
owies jednolity	17.00—18.00
owies zbierany	16.00—16.50
jęczmień na kaszę	16.50—17.00
jęczmień browarny	17.00—18.00

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego, Warszawa, ul. Dobra Nr. 28.